

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

**TRANSKRIP TEMUBUAL BERSAMA
ENCIK SALIH BIN YACCOB,
DISEBALIK PERJALANAN
KISAH KERJAYA: SALIH YACCOB**

**NOR ADILA NATASHA BINTI JAMAYA
(2019627902)**
**SITI NURHIDAYAH BINTI YUSOF
(2019423472)**

FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT

SEMESTER OKTOBER 2021 – FEBRUARI 2021

	Isi Kandungan	M/S
	Abstrak	i.
	Penghargaan	ii.
	Senarai Abreviasi	iii.
	Senarai Singkatan	iv.
	Rujukan Kata	v.
1.0	Biodata Penemubual 1.1 Penemubual Pertama 1.2 Penemubual Kedua	1 3
2.0	Biodata Tokoh 2.1 Biodata Tokoh 2.2 Pengenalan kepada tokoh	5 7
3.0	Sejarah Lisan 3.1 Pengenalan 3.2 Objektif Sejarah Lisan 3.3 Kepentingan Sejarah Lisan	10 - 11 13 15 – 17
4.0	Kajian Literatur 4.1 Topik 1 4.2 Topik 2	20 - 22 24
5.0	Transkrip Temubual Bersama Tokoh	26 – 156
6.0	Log Temubual	158 - 169
7.0	Ralat	173
8.0	Glosari	173 – 175
9.0	Indeks	177 – 186
10.0	Bibliografi	188 – 193
11.0	Lampiran 11.1 Biografi Tokoh 11.2 Surat Perjanjian 11.3 Senarai Soalan 11.4 Diari Penyelidikan 11.5 Gambar dan bahan lain yang berkaitan	198 199 200 – 205 207 – 210 212

ABSTRAK

ABSTRAK

Transkrip ini membincangkan tentang seorang tokoh yang berpengalaman dalam bidang seni hiburan. Beliau merupakan seorang artis veteran tanah air yang telah banyak menceburi bidang lakonan, bidang nyanyian, beliau juga seorang penyampai radio, seorang pelawak dan lebih banyak melibatkan diri dalam aksi komedi. Dalam era globalisasi tanpa limitasi ini, masih ada masyarakat pada masa kini yang tidak banyak mengetahui mengenai kisah-kisah artis veteran dan pencapaian yang banyak dicapai sepanjang tokoh ini menjadi seorang artis di dunia seni. Temubual ini dijalankan selama 2 jam 6 minit bertempat di Ampang, Kuala Lumpur pada 23 November 2021. Temubual ini didokumentasikan kepada masyarakat supaya mereka mendapat banyak informasi mengenai tokoh yang dipilih dalam bidang seni hiburan Malaysia dan ia juga dapat mengutarakan pandangan mereka terhadap industri seni hiburan di Malaysia kini khususnya. Sejarah lisan ini mengandungi sejarah, bidang kerjaya dan profesion, kepentingan, pencapaian, harapan dalam industri seni disamping juga membicarakan tentang kisah disebalik perjalanan kisah kerjaya dan pengalaman tokoh sepanjang menceburi bidang seni hiburan sejak tahun 80-an sehingga berjaya menjadi penghibur yang amat dikenali pada masa dahulu dan masa kini. Pendokumentasian daripada wawancara ini dapat membantu dan merungkaikan segala isu berkaitan dengan artis veteran dalam industri seni hiburan. Melalui projek lisan ini juga, diharapkan agar semua golongan dapat menghargai jasa-jasa yang telah dilakukan oleh seorang artis veteran.

Kata kunci: Sejarah lisan, industri seni hiburan, artis veteran, penghibur.

This transcript discusses a figure who is experienced in the field of entertainment arts. He is a veteran artist of the country who has ventured into the field of acting, singing, he is also a radio presenter and more involved in comedy. In this era of unlimited globalization, there is still a society today that does not know much about the story of a veteran artist and the many achievements achieved throughout this figure became an artist in the art world. This interview was conducted for 2 hours 6 minutes in Ampang Kuala Lumpur on 23rd November 2021. This interview is documented to the community so that they get a lot of information about selected figures in the field of entertainment arts Malaysia and it can also express their views on the entertainment industry in Malaysia today. This oral history contains history, career fields and professions, interests, achievement, hopes in the art of industry as well as talks about the story behind the course of the career story and the experience of the figure throughout venturing into the field of entertainment arts since the 80's to succeed in becoming a well-known performer in the past and present. Documentation from these interviews can help and unravel all issues related to veteran artists in the entertainment arts industry. Through this oral project as well, it is hoped that all groups can appreciate the services rendered by veteran artist.

Keyword: *oral history, entertainment arts industry, veteran artist, entertainer*

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Syukur Alhamdulillah pertama sekali kami ingin mengungkapkan rasa syukur kepada Allah s.w.t kerana dengan izin-Nya, akhirnya kami dapat menyelesaikan tugasan yang telah diberikan. Tugasan ini memerlukan kami untuk membuat kajian tentang sejarah lisan artis veteran dalam dunia seni hiburan. Kami melakukan tugasan ini dengan sehabis baik berdasarkan maklumat yang diperolehi supaya tugasan ini dapat berjalan lancar.

Ucapan jutaan terima kasih kami ucapkan kepada pensyarah IMR604 (Oral Documentation) kami, Puan Siti Noorsiah binti Jamaludin kerana banyak membantu kami untuk menyiapkan tugasan ini. Beliau sentiasa memberikan sumbangan, semangat dan dorongan kepada kami dalam usaha menyiapkan tugasan ini. Tanpa panduannya, mungkin tugasan yang diberi tidak dapat kami laksanakan dengan baik.

Tidak lupa juga jutaan terima kasih diucapkan dan setinggi-tinggi penghargaan juga diucapkan kepada tokoh dalam bidang seni hiburan artis veteran yang kami pilih kerana beliau sudi meluangkan masa untuk berkongsi maklumat dan ditemubual iaitu encik Mohd Salih bin Yacob. Kami memperoleh banyak maklumat yang daripada penceritaan dan perkongsian maklumat yang disampaikan oleh beliau. Kerjasama encik Mohd Salih bin Yacob amat kami hargai.

Sebagai tambahan kami ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada ibu bapa kami kerana telah menyokong dari segi fizikal dan mental dalam menyelesaikan tugasan ini. Akhir sekali, ucapan terima kasih khas kepada rakan sekelas kami yang telah membantu sekiranya ada perkara yang kami tidak mengetahui. Kami berharap hasil kajian ini dapat memberi kesan yang positif kepada semua pihak dan berguna untuk masa kini dan masa akan datang.

SENARAI ABREVIASI

SENARAI ABREVIASI

SINGKATAN	MAKSUD
AF	Akademi Fantasia
COVID	Coronavirus-19
DJ	Disc Joy
IG	Instagram
IC	Identity Card
PENTARAMA	Persembahan Penerangan melalui Nyanyian, Tarian dan Drama
PKP	Perintah Kawalan Pergerakan
PKPD	Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan
RTM	Radio Televisyen Malaysia
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
TV	Televisyen
TV3	Sistem Televisyen Berhad
UITM	Universiti Teknologi Mara

SENARAI SINGKATAN

SENARAI SINGKATAN

NAN: NOR ADILA NATASHA BINTI JAMAYA

SNY: SITI NURHIDAYAH BINTI YUSOF

SY: MOHD SALIH BIN YACCOB

SSA: SAMIHAH BINTI SYEIKH ALI

MA: MUHAMMAD ALIFF BIN HALIM

RUJUKAN KATA

RUJUKAN KATA

Abende	Apa benda
Ambik /amek	Ambil
Asal	Kenapa
Anu	Benda
Bawak	Bawa
Badi	Kesan buruk
Bini/orang rumah	Isteri
Besok	Esok
Bapak	Bapa
Bagitau	Beritahu
Bape	Berapa
Balik	Pulang/ semula
Barukan	Diperbaharui
Cedok	Mengambil sesuatu menggunakan gayung
Camtu/cam	Seperti
Cuma	Hanya
Dorang/diorang	Mereka
Depan	Hadapan
Duk/dok	Duduk
Dah	Sudah
Dulu	Dahulu
Engko	Engkau
Eh?	Ya?
En	Kan
Gitu	Begini
Hm	Ya
Ha	Ya
Haah	Ya /betul
Hadap	Depan
Harini	Hari ini
Jenuh	Bosan/ jemu

Je	Sahaja
Jugak	Juga
Konon	Agak
Korang	Kamu orang
Ko	Kau
Kitaorang	Kami
Kat	Dekat
Kot	Mungkin
Kan	Ya
Kesah	Kisah
Kuarga	Keluarga
Kene/kena	Hendak/ perlu
Kecik	Kecil
Kerna	Kerana
Lepastu	Setelah itu
Mintak	Minta
Masatu	Semasa itu
Mau	Mahu
Merapu	Merepek
Meh	Mari
Nak	Hendak
Ngan	Dengan
Narik	Tarik
Pastu	Selepas itu
Pegi	Pergi
Pulak	Pula
Pada	Daripada/ kepada
Paham	Faham
Pape	Apa-apa
Pasal	Tentang
Pelan-pelan	Perlahan lahan
Respon	Tindak balas

Redah	Tempuh
Sedara	Saudara
Sorang	Seorang
Sikit	Sedikit
Sape	Siapa
Sesame	Sama-sama
Saje	Sahaja
Sukati	Suka hati
Setan	Syaitan
Tak	Tidak
Takde/ tak ada	Tiada
Takpe	Tidak mengapa
Tak nak	Tidak mahu
Tapi	Tetapi
Tau	Tahu
Tu	Itu
Taruk	Letak
Tak payah	Tak perlu
Tersadai	Terbaring
Terbengkalai	Terlantar
Tengok	Lihat
Waima	Sama ada
Ye	Ya
Yang	Sayang

BIODATA PENEMUBUAL

PENEMUBUAL PERTAMA

1.0 BIODATA PENEMUBUAL

1.1 Penemubual Pertama

Nama	Nor Adila Natasha binti Jamaya
Tarikh Lahir	21 Disember 1999
Tempat Lahir	Hospital Sultanah Aminah
Alamat	No 44, Jalan Delima 18, Taman Kota Masai, 81700, Pasir Gudang, Johor
No.Telefon	014-7159055
Email	adilanatasha09@gmail.com
Program	Pengurusan Rekod (IM 246)

PENEMUBUAL KEDUA

1.2 Penemubual Kedua

Nama	Siti Nurhidayah binti Yusof
Tarikh Lahir	11 Mei 1999
Tempat Lahir	Hospital Segamat
Alamat	327 Jalan Kempas Felda Chemplak, 85300 Labis, Johor
No.Telefon	017-6634279
Email	snurhidayah1105@gmail.com
Program	Pengurusan Rekod (IM 246)

BIODATA TOKOH

2.0 BIODATA TOKOH

2.1 Biodata Tokoh

Nama	Mohd Salih bin Yacob
Tarikh Lahir	25 November 1961
Tempat Lahir	Sungai Besar, Selangor
Alamat	Baiduri Apartment, G10-0-15. Desa Pandan, Kg Pandan, 55100, Kuala Lumpur.
No.Telefon	012-3006379
Email	-
Profesjon	Artis Seni Hiburan
Bidang	Seorang penghibur dalam bidang lakonan, bidang nyanyian, pelawak dan bidang penyampai radio Sinar FM.

PENGENALAN KEPADA TOKOH

2.2 Pengenalan kepada tokoh

Nama penuh tokoh ialah Encik Mohd Salih bin Yacob atau lebih mesra dikenali sebagai SY. Berusia 60 tahun dan dilahirkan pada 25 November 1961 di Sungai Besar, Selangor. Beliau juga dibesarkan oleh keluarga angkatnya. Beliau merupakan seorang artis veteran yang telah berkecimpung dalam industri seni hiburan sejak era 80-an. Anak seni ini dapat menamatkan pelajarannya sehingga ke peringkat SPM [Sijil Pelajaran Malaysia]. Setelah tamat persekolahan, beliau banyak membuat pekerjaan separuh masa untuk menimba pengalaman seperti kerja kilang dan kerja kapal bagi mengisi masa lapang. Pada permulaan kerjaya beliau sebelum digelar anak seni, beliau ada melibatkan diri dalam PENTARAMA iaitu singkatan kepada persembahan penerangan melalui nyanyian, tarian dan drama pada tahun 1980 sehingga tahun 1983. Sepanjang itu beliau dapat mencungkil bakatnya sendiri untuk menjadi seorang penghibur. Beliau juga telah ditawarkan untuk mengikuti orkestra tentera darat selama tiga tahun iaitu pada tahun 1983 sehingga 1986. Orkestra tentera darat tersebut perlu dijalani selama 10 tahun, namun begitu beliau hanya dapat melibatkan diri selama 3 tahun sahaja. Hal ini kerana, beliau mula banyak mendapat tawaran untuk berlakon filem pada ketika itu. Beliau gusar jika tidak dapat membahagikan masa dengan sebaiknya. Oleh itu, beliau telah memilih menjadi anak seni sebagai punca pendapatan utama. Sejak dari itu, beliau banyak menceburkan diri dalam bidang industri seni seperti menjadi seorang pelakon, penyanyi, penyampai radio sehingga tahun 2016 dan pelawak dan telah menjadi artis yang cukup dikenali sehingga kini.

SEJARAH LISAN

PENGENALAN SEJARAH LISAN

3.0 SEJARAH LISAN

3.1 Pengenalan

Secara umumnya, kajian ini lebih memfokuskan kepada sejarah lisan. Sejarah lisan merupakan salah satu sumber sejarah yang dapat digunakan sebagai penulisan sejarah. Tujuan sejarah lisan dilakukan adalah untuk menyimpan cerita cerita, data data pada masa lalu atau masa lampau walaupun tempoh dan peristiwa tersebut telah berlaku dari minda seseorang. Sumber sejarah lisan juga merupakan keterangan yang diungkapkan langsung oleh pihak yang mendengar atau menyaksikan peristiwa sejarah. Penggunaan sejarah lisan sebagai salah satu daripada cabang sejarah yang menjadi penting. Hal ini disebabkan kerana kekurangan sumber bertulis dan sumber arkeologi dalam pengkajian sesebuah sejarah. Oleh itu, sejarah lisan telah memainkan peranannya dalam melengkapkan sumber sumber sejarah dan menjadi sumber yang menyokong kepada sumber sumber primer yang lainnya.

Menurut Starr (1984), di dalam bidang sejarah lisan, seorang sejarawan telah melakukan proses temu bual atau temu ramah bersama individu bagi mendapatkan peristiwa peristiwa sejarah yang difikirkan agak penting untuk dilakukan pada masa lampau. Nama sejawaran tersebut ialah Herodotus. Setelah itu, bidang sejarah lisan disambung pula oleh Thucydides, yang pada ketika itu banyak menulis sejarah dengan menggunakan pengalaman tentera-tentera yang terlibat dalam peperangan Peloponnesian (Morrison, 1998). Beliau menyatakan bahawa adalah agak sukar untuk mencari kebenaran untuk keseluruhan peristiwa. Hal ini berlaku kerana, ada segelintir saksi saksi yang ditemu bual sukar untuk menerangkan secara terperinci pengalaman tersebut.

Seterusnya, dalam konteks definisi sejarah lisan pula, terdapat beberapa pandangan sejarawan mengenai konsep *oral history* atau sejarah lisan itu sendiri. Para sejarawan yang bersidang dalam *Proceedings of the National Colloquium on Oral History* pada tahun 1966 telah bersetuju bahawa “tiada takrif sejarah lisan yang eksklusif”. (Nadzan Haron, 2012: 74) manakala menurut pandangan dari (A.R. Fry dan W. Baum, 1969) seperti dipetik oleh (Mohd Amin Hassan, 1974), pakar pakar dalam bidang sejarah lisan yang bersidang pada tahun 1968 telah

bersetuju untuk menerima definisi *oral history* (sejarah lisan) secara umum sebagai “suatu cara untuk mendapatkan dan mengumpulkan sekumpulan keterangan sejarah di dalam bentuk lisan, biasanya di atas pita rakaman”. Pendefinisian ini telah diberi bagi merujuk kepada usaha Prof. Allan Nevins iaitu seorang ahli sejarah dari Universiti Columbia, Amerika Syarikat yang melancarkan projek sejarah lisan yang pertama sekaligus dianggap sebagai individu yang mempelopori bidang sejarah lisan pada tahun 1948. Namun begitu, menurut A. Adaby Darban (1988) mengatakan bahawa sejarah lisan sebagai sumber sejarah yang terdapat di kalangan manusia yang mengikuti kejadian tersebut atau menjadi saksi kejadian masa lampau dan diuraikan melalui lisan. Bidang kajian sejarah lisan menjadi semakin berkembang pada tahun 1960-an dan diminati dalam pelbagai aspek teknik dan penggunaan sumber sumber sejarah.

Di samping itu, sama seperti sumber sumber sejarah yang lain, sejarah lisan juga mempunyai kaedah yang tersendiri. Sejarah lisan merupakan satu kaedah penting yang diguna pakai untuk merakam kenang-kenangan atau memori seseorang tokoh atau peristiwa lampau yang pernah ditempuhi secara wawancara atau temu bual. Oleh hal yang demikian, tokoh tokoh yang dipilih kebiasanya dipilih antara mereka yang dapat menyumbang maklumat bersejarah dari penglibatan dan pengalaman diri mereka sendiri atau disebabkan oleh perhubungan mereka secara langsung dengan watak, masa atau peristiwa tertentu. Dengan itu, segala maklumat yang didapati dari sesi wawancara atau temu bual tersebut, ianya akan disalin didalam buku atau kertas, kemudian salinan itu akan disemak secara terperinci dan akan ditaip agar dapat digunakan sebagai bahan pengajaran dan penyelidikan. Melalui sejarah lisan, rekod-rekod sejarah berkenaan suatu peristiwa dapat dilengkapkan kerana sebahagian maklumat masih tersimpan di dalam memori individu yang terlibat.

OBJEKTIF SEJARAH LISAN

3.2 Objektif sejarah lisan

Mendokumentasikan sesebuah sejarah lisan merupakan perkara yang amat penting. Berikut merupakan tujuan penulisan sejarah dilakukan:

1. Untuk mendokumentasikan pengisahan artis veteran yang dipilih sebagai kenangan di masa hadapan.
2. Untuk menemubual perjalanan hidup artis veteran yang dipikih sebagai rekod sumber primer.
3. Untuk dijadikan koleksi pendokumentasian sejarah lisan melalui artis veteran yang dipilih sebagai sumber rujukan pada masa akan datang.

KEPENTINGAN SEJARAH LISAN

3.3 Kepentingan Sejarah Lisan

Sejarah lisan merupakan warisan yang perlu dipelihara. Lazimnya, warisan merupakan suatu perkara yang dilakukan secara turun temurun dari satu generasi ke generasi yang lain. Secara tidak langsung, sejarah lisan mempunyai peranan yang besar untuk memelihara dan menambahkan sumber sejarah sedia ada. Adalah menjadi tugas bagi para pengkaji-pengkaji untuk menyelamatkan dan meneruskan apa jua keterangan bertulis yang akan menjadi sumber kepada peristiwa sejarah nanti.

Di Malaysia, serupa juga di negara-negara luar yang lain, kisah-kisah dan pengalaman artis veteran kian lenyap. Tambahan pula, pada masa kini adalah zaman dimana manusia boleh berhubung dengan cepat melalui telefon pintar, faks, email, bersua muka, antara satu sama lain. Seiring dengan perkembangan teknologi, secara tidak langsung, tradisi menulis surat menyurat yang panjang, penyimpanan catatan-catatan harian dan persediaan memo yang lengkap juga sudah menjadi kurang mustahak dan kurang penting. Oleh hal yang demikian, sejarah lisan ini boleh menentukan supaya tidak semua perkembangan-perkembangan dilupai atau hilang sebagai bukti sejarah untuk generasi pada masa hadapan.

Antara kepentingan dan sumbangan sejarah lisan adalah menjadi penyelamat dan menyediakan maklumat sejarah yang mungkin tidak dapat diperolehi oleh pengkaji akan datang. Sumber sumber sejarah kebanyakannya tidak direkodkan dan hal ini merupakan satu kerugian kepada sumber sejarah negara. Seiring dengan peredaran masa, antara masalah sumber sejarah adalah perkembangan komunikasi melalui telefon dan internet menyebabkan surat menyurat, memo dan penulisan menjadi kurang mustahak. Hal ini membawa kepada kurangnya penulisan rekod secara bertulis. Sesuai dengan tema kajian yang berkenaan dengan artis veteran, hal ini akan memberikan manfaat yang besar kepada pengkaji yang akan datang untuk mendalami sejarah artis veteran. Walaupun dunia semakin maju dan berkembang pesat seiring dengan teknologi yang semakin canggih, segala sumber sejarah dapat diakses dengan hujung jari sahaja. Namun begitu, sumber sejarah tersebut masih boleh diragukan kesahihannya.

Melalui kaedah sejarah lisan, pengkaji generasi seterusnya akan dapat mendalamai maklumat sejarah berkenaan artis artis veteran tertentu untuk membuat kajian khusus pada masa akan datang. Oleh itu, penting kepada para pengkaji sejarah untuk mendekati tokoh-tokoh dan orang-orang sumber dalam memastikan keterangan lisan mereka dapat didokumentasikan sebagai sebuah sejarah lisan yang bertulis.

Selain itu, kepentingan sejarah lisan ini juga dapat mengisi kekosongan yang terdapat dalam sumber bertulis dan menjadi sumber tambahan untuk melengkapkan kajian yang mendalam dan mantap. Pada dasarnya, kebanyakan banyak sumber bertulis mengenai artis veteran di internet dan media media sosial. Namun begitu, tidak kesemua maklumat yan tersedia merupakan maklumat yang sahih. Melalui kaedah sejarah lisan yang digunakan, secara tidak langsung, ianya dapat menjadi sumber lain untuk menjalankan kajian mengenai kisah artis artis veteran itu sendiri. Kajian melalui sejarah lisan yang digunakan juga boleh dikatakan antara sumber yang lebih tepat dan mendalam kerana dapat memberikan maklumat tambahan yang mungkin tidak dapat dimana mana. Hal ini disebabkan, pengkaji akan mendapat maklumat langsung kata kata dari orang sumber atau artis itu sendiri.

Seterusnya, melalui sejarah lisan, pengkaji dapat menghasilkan sumber yang istimewa yang dapat menyelami emosi artis seni veteran dalam peristiwa yang dialaminya. Keterangan lisan daripada saksi mata akan membolehkan pengkaji menyelami emosi artis veteran itu terhadap sesuatu peristiwa tersebut. Sudah pastinya banyak kisah kisah belum diketahui kebenarannya oleh masyarakat luar dan ada kisah yang masih menjadi tanda tanya oleh sesetangah pihak. Selain dapat berbual secara langsung, pengkaji juga dapat mengamati reaksi wajah artis veteran tersebut sepanjang sesi wawancara, sekaligus dapat memotret peristiwa peristiwa suka dan duka yang dialaminya sepanjang menjadi seorang anak seni didalam industri hiburan. Oleh itu, menyelami emosi mereka adalah penting dalam menilai emosi mereka yang mencetus kepada peristiwa sejarah yang berlaku seterusnya melakukan pengadilan moral keatas mereka.

Di samping itu, dengan sumbangan sejarah lisan, ia akan dapat menjadi alternatif kepada memoir dan biografi mengenai artis veteran. Berkait dengan tema mengenai artis veteran ini, terpulang kepada pengkaji sama ada membuat sejarah lisan untuk tematik atau biografi. Jika biografi, ia akan menjadi lebih mudah kerana topik yang akan dibualkan lebih meluas. Hal ini kerana, kebiasaannya biografi lebih menjurus kepada kisah kisah mengenai riwayat atau cerita hidup seseorang dan setiap kisah ini akan ditulis oleh pengkaji secara terperinci dari rakaman yang dibuat semasa sesi temu bual dan dipindahkan dalam penulisan ilmiah. Tentunya, banyak memoir memoir artis veteran yang tidak diketahui ramai. Ini hanya akan menjadi ‘ekslusif’ kerana hanya dapat maklumat maklumat yang lain dari yang lain semasa melakukan sesi temu bual sahaja.

KAJIAN LITERATUR

TOPIK 1

4.0 KAJIAN LITERATUR

4.1 Topik 1

4.1.1 Industri Hiburan

Industri dapat didefinisikan sebagai suatu perusahaan yang dilakukan secara besar besaran yang mempunyai negara yang maju untuk mengeluarkan barang. (Kamus Dewan Bahasa Edisi Keempat, 2010). Hiburan pula dapat didefinisikan sebagai satu perbuatan yang menghiburkan atau menyenangkan atau yang mententeramkan hati. (Kamus Dewan Edisi Ketiga, 1998).

Jika digabungkan keduanya, industri hiburan adalah suatu industri yang sedang berkembang dalam media dan dunia penyiaran kini dengan lebih meluas di negara kita. Di Malaysia, Industri hiburan muncul sejak sebelum merdeka yang pada ketika itu adalah zaman kegemilangan Studio Jalan Ampas. (Azmil Azali, 2021). Kenyataan yang sama diberikan berkaitan sejarah awal industri hiburan iaitu persatuan kalangan artis sudah mula bergiat sejak bermulanya zaman kegemilangan filem Melayu di Jalan Ampas, Singapura. (Jamil Sulong, 2007 & Mohamad Letfee Ahmad, 1999). Sejak dari tu, perkembangan dari pelbagai jenis filem dan muzik dicipta. Industri hiburan atau boleh dikatakan sebagai dunia seni hiburan, merangkumi banyak bidang iaitu seperti bidang muzik, bidang lakonan, bidang nyanyian, filem dan media massa adalah merupakan elemen elemen yang mempunyai unsur subjekif yang boleh dihayati oleh kesemua lapisan masyarakat. (Ahmad Fuad Afadhal, 2003)

4.1.2 Bidang Lakonan

Lakonan dapat didefinisikan sebagai lakon atau seseorang yang memainkan sesuatu drama, dalam erti kata lain sandiwara. (Kamus Dewan Edisi Keempat, 2005). “Lakonan” merupakan salah satu perkataan yang sering disebut sebut, namun begitu ianya tidak semudah diperkatakan dari sudut pengertiannya. Pelbagai istilah yang telah dikaitkan dengan bidang lakonan. Terdapat pendapat yang mengatakan, istilah lakonan sering bertukar ganti dari satu generasi ke generasi yang lain sehingga hari ini. Hal ini boleh dikatakan, lakonan telah berlaku satu transformasi sejak dahulu lagi. (Saparman Bakri, 1982). Selain itu, lakonan juga merupakan satu istilah umum yang memberikan makna kepada sebuah pementasan dan persembahan sesebuah drama. (Safiah Hussain, 1988).

Seterusnya, terdapat beberapa kaedah gerak lakon yang tertentu banyak ditambah seiring dengan perubahan transformasi yang berlaku. Kaedah tersebut banyak diubah suai dengan memasukkan beberapa unsur yang akan membantu lakonan tersebut agar lebih berkualiti. Ianya terbahagi kepada beberapa unsur lakonan seperti gerak tubuh, alunan suara, lokasi set penggambaran dan juga props. (Saparman Bakri, 1982). Oleh itu, seseorang pelakon mempunyai kaedah yang tersendiri bagi menyampaikan komunikasi dan melakukan karya di dalam seni persembahan. Hal ini kerana, suara dan gerak tubuh merupakan kaedah yang perlu dipelajari oleh semua pelakon. (Safiah Hussain, 1988).

4.1.3 Bidang Muzik dan Nyanyian

Secara umumnya muzik dan nyanyian merupakan dua perkara dan konsep yang berbeza. Istilah muzik ialah seni bunyi atau bunyi yang digubah untuk menghasilkan suatu bentuk irama yang indah dan menyenangkan. Muzik juga merangkumi banyak jenis bunyibunyian, ahli muzik dan pemuzik, pemain alat muzik atau juga pengubah muzik. (Kamus Dewan Edisi Keempat, 2010). Manakala, istilah nyanyian pula ialah seni suara yang membuatkan seseorang itu bernyanyi, berlagu dan juga tukang nyanyi. (Kamus Dewan Edisi Keempat, 2010).

Muzik dapat dihasilkan apabila terdapat rangkaian bunyi, jika diorganisasikan dengan betul. Muzik-muzik yang terhasil bukan sahaja terhasil dari ciptaan manusia. Sebagai contoh, muzik seperti, nyanyian rakyat, simponi, alatan muzik, vokal, elektronik, rock, balada dan sebagainya, namun, muzik juga merangkumi aktiviti yang ada di dalam industri hiburan seperti menyanyi, mendengar, menganalisis dan mencipta. Muzik terdiri dari notasi-notasi muzik mengikut nilainya. Oleh hal yang demikian, muzik tidak hanya terdiri daripada komponen-komponen muzik yang telah ditetapkan seperti melodi dan irama, namun ia juga banyak dikaitkan dengan banyak kaedah seperti bahasa, matematik dan sosial. (Halizan Ishak, 2014).

Selain itu, dalam bidang nyanyian. Istilah nyanyian pula lebih kepada seni suara seseorang yang dilontarkan dari mulut, sekaligus memberi makna dan pengertian serta kata kata yang mendalam atau mempunyai makna yang tersendiri. Sebagai contoh seperti sajak, syair dan lagu yang membawa mesej yang tertentu atau tersembunyi. Melalui nyanyian yang dipersembahkan juga, seorang penyanyi perlulah bijak dalam mengawal irama suara, dalam pada masa yang sama juga, menitikberatkan nada tinggi rendah agar nyanyian lagu yang dihasilkan itu berjaya disampaikan maksudnya. Tidak dilupakan juga turut mengutamakan kesedapan dan kemerduan dalam sesuatu lagu yang ingin disampaikan kepada para pendengar. (Halizan Ishak, 2014).

TOPIK 2

4.2 Topik 2

4.2.1 Artis Veteran

Bahagian ini menerangkan tentang kaedah kajian yang digunakan dalam penyelidikan, Metodologi kajian terbahagi kepada dua iaitu kaedah kualitatif dan kuantitatif. Metodologi yang digunakan oleh pengkaji dalam mendapatkan maklumat tentang artis veteran ialah kaedah kualitatif. Kaedah kualitatif ini dijalankan secara atas talian dan bersemuka. Kualitatif juga memberikan maklumat secara pemerhatian dan perspektif yang terbuka kepada peengkaji untuk mendapat maklumat. Menurut Dr.H Abdul Manab (2015), penyelidikan dari kaedah kualitatif memberikan data yang benar dan perlu diteirma oleh peneliti. Kaedah kualitatif merupakan salah satu teknik yang boleh diperolehi daripada temu bual yang dilakukan di dalam sesuatu kajian (Jasmi,2012). Kaedah kualitatif ini dapat membantu pengkaji mendapatkan maklumat yang lebih tepat dari sumber yang mempunyai pengalaman tersebut. Menurut (Hamzah,2004) kaedah kualitatif mementingkan cara mendapatkan maklumat dengan perangkaan informasi bukan berdasarkan numerikal sahaja. Kaedah kualitatif dapat menjana kefahaman disebabkan kaedah interaksi dan bersemuka.

Kepentingan bagi kaedah kualitatif ialah pengkaji boleh mendapatkan maklumat secara mendalam dan lebih terperinci. Menurut Cresswell (1994), penyelidikan kualitatif sebagai proses kepada kaedah pengumpulan data yang lazim digunakan oleh pengkaji dalam memerhatikan sesuatu masalah sosial. Pengumpulan data kualitatif dapat menyelidik kajian secara sudut pandangan manusia untuk memahami kehidupan dan pengalaman mereka. Pengkaji juga perlu memperolehi kepercayaan peserta supaya maklumat yang diperolehi mendalam dan mudah untuk difahami.

Kesimpulannya, kaedah kualitatif adalah kaedah yang paling berkesan dalam sejarah lisan. Hal ini disebabkan kaedah kualitatif boleh memberikan maklumat secara tepat tanpa perlu ditokok tambah oleh tokoh. Kaedah kualitatif mampu memberi pengkaji peluang untuk menilai manusia berdasarkan perbuatan, perkataan dan pengalaman yang dialami sendiri.

**TRANSKRIP
TEMUBUAL
BERSAMA TOKOH**

5.0 TRANSKRIP TEMUBUAL BERSAMA TOKOH

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan salam sejahtera. Berikut adalah temubual sejarah lisan mengenai latar belakang dan pengalaman hidup seorang tokoh dalam bidang seni hiburan di Malaysia. Bersama-sama kami ialah Encik Salih Yacob yang merupakan seorang yang dikenali sebagai, seorang pelakon, seorang penyanyi dan juga seorang penyampai radio, pelawak. Rakaman ini dijalankan pada tarikh 23 November 2021 bersamaan dengan hari Selasa pada pukul 3.00 petang, bertempat di kediamannya sendiri. Temubual ini dikendalikan oleh saya, Nor Adila Natasha binti Jamaya dan juga Siti Nurhidayah binti Yusof, dengan segala hormatnya temu bual dimulakan.

SNY : Okey. (menghela nafas sambil bersandar)

SY : hm, (membetulkan kaca mata) Korang sama-sama ah? satu _ (menuding jari)

SNY : Haah. Tak, dia tanya dulu. Takpe. (menggerakkan tangan)

NAN : Okey. (mengangguk-angguk)

SY : Okey, apa nak tanya ni?

SNY : (ketawa kecil)

SY : Datang jauh-jauh.

NAN : - pertama sekali nak tanya.

SY : Datang, susah jauh-jauh, (menggoyangkan kedua belah kaki) kan? (memandang kearah jurukamera)

NAN : Boleh tak *uncle* [pakcik, Mohd Salih bin Yacob] ceritakan serba sedikit tentang latar belakang diri *uncle*? (sambil menggerakkan tangan)

SY: Latar belakang eh? Latar belakang kat mana.

SNY : Macam nama sebenar? Eh? (bingung dan ketawa kecil)

SY : Latar belakang tak ada apa (ketawa kecil sambil menoleh kepala ke belakang seperti mencari sesuatu sambil ketawa besar)

NAN : Eh? (bingung dan ketawa kecil)

SNY : Eh, tak (ketawa kecil sambil menutup mulut)

SY : Latar belakang *uncle* ni daripada orang kampung la, daripada Sungai Besar [Selangor], *uncle* dilahirkan tahun enam puluh [60] – ha, tahun enam puluh [60] – _ _ enam puluh satu [61] – _ _ disana *uncle* belajar disana (menggerakkan tangan), sekolah rendah, sekolah menengah. Habis sekolah tu baru *uncle* berhijrah ke Kuala Lumpur [Malaysia] (sambil menggerakkan kaki)

SNY : *uncle* ha jap, *uncle* _ _

NAN : Okey, - ha, cuba *uncle* ceritakan pasal diri sendiri *uncle*. Ha, kita tanya soalan eh (menggerakkan tangan) ha, siapakah nama sebenar *uncle*?

SY : Nama sebenar?

NAN : Nama penuh.

SNY : Nama penuh.

SY : Yeke? Tadi tak dapat eh? (ketawa besar)

NAN : ha, sebab nak *record* [rakam]

SY : (ketawa besar)

SNY : Eh ha *uncle*, kitaorang dah *record* [rakam] ___ (ketawa sambil menutup mulut, menggangguk kepala dan membetulkan tudung)

SY : Yelah, kan nak santai, santai la (menggerakkan tangan sambil ketawa kecil)

SNY : Ha, okey (ketawa kecil) ha, okey.

SY : Nama penuh tu, Mohd Salih bin Yaacob, nama ikut pada *IC* [Identity Card] [kad pengenalan diri] ah (menggerakkan tangan di sofa)

SNY : hm (mengganguk kepala)

SY : Tapi pada _ atas nama *glamour* [terkenal] tu Salih Yacob je la orang panggil kan. Selalu guna nama tu, ha. (menggerakkan tangan sambil menggerakkan kaki). Dari anak yang kelapan [8], daripada lapan belas [18] adik beradik.

SNY : Ha, daripada lapan belas [18]

SY : Lapan belas [18] adik beradik. Kemudian orang lain bela (menggerakkan tangan)

NAN : Orang lain?

SY : Orang lain bela la.

SNY : Oh, hm (mengganguk kepala)

NAN : Oh, okey (sambil mengangguk kepala)

SY : Bila orang lain bela tu, Yacob tu bapa angkat saya la.

SNY : Oh.

NAN : Oh, yeke?

SY : Ha, yeke.

SNY : Eh, yeke.

NAN : Mengenai ejaan tu _?

SY : _ memang dulu zaman dulu kan zaman British [zaman sebelum merdeka].

Kitaorang zaman -- mat saleh semua. Itu sebab nak taruk [letak] Salih Yeccob
(menggerakkan tangan)

SNY : Oh (sambil mengangguk kepala)

SY : Jadi, _ _

NAN : Oh, Dimana - *uncle* dilahirkan?

SY : Di Sungai Besar --, Selangor [Malaysia].

SNY : Sungai Besar, Selangor [Malaysia] Oh, *uncle* memang orang sini la?

SY : Orang, kira, kalau asal orang dulu dulu tu, tak tahu la diorang daripada Pahang
[Malaysia] ha kan.

SNY : Ha -- (sambil mengangguk kepala)

SY : _ pastu, berhijrah, tapi *uncle* lahir di Sungai Besar la [Selangor] _ _

SNY : Sungai Besar [Selangor] ha (sambil mengangguk kepala)

NAN : Dibesarkan pun di Sungai Besar? [Selangor, Malaysia]

SY : Di Sungai Besar [Selangor, Malaysia], jadi masa tu _ _

NAN : Okey, anak kelapan [8] kan tadi? *Uncle* anak keberapa tadi?

SY : Ha?

SNY : Kelapan [8] dari lapan belas [18]

NAN : Lapan [8] kan?

SY : Adik _ adik beradik betul la tapi yang angkat ni dah tinggal tiga [3] orang adik beradik je, yang lain semua dah meninggal.

NAN : Oh (mengganguk)

SNY : Oh (mengangguk)

NAN : Bagaimana perwatakan *uncle* sebagai seorang – anak, seorang abang atau adik?
Atau seorang ayah?

SY : Kira anak yang baik la.

SNY : Oh, Ya Allah (ketawa kecil) anak _ betul la *uncle* betul.

NAN : (ketawa kecil)

SY : Biasa lah orang kampung kan (ketawa kecil)

SNY : Hm, betul (mengganguk)

SY : Jadi saya dibela daripada kecil, melalui bapa angkat tadi, kita hidup di suasana, yelah di dalam satu keluarga yang baru la, kira, tapi saya tak terasa apa, sebab masa tu memang kita, yelah kat kampung. Dekat -- situ jugak keluarga _ _ _ Dari situ, saya mula belajar hidup tentang kehidupan _ _ macam, _ kita tahu kita

siapa, tapi kita tak mengasingkan la. Tapi macam mana pun kita kene, kata orang, ada tekad untuk membawa diri sendiri la, macam mana kita nak berjaya pun, macam mana pun kita kena usaha untuk diri kita sendiri. Kan? (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Bukan kita nak menyalahkan bapa angkat saya kan, kita ni, kira, alhamdulilah menumpang. Tapi alhamdulilah la dengan diorang punya didikan, ___, diorang punya ___ tadi. Sampai harini la *uncle* bertahan. (menggerakkan tangan dan menggerakkan kaki)

SNY : Berjaya, berjaya la (sambil mengangguk kepala) *uncle* berjaya la bawa diri.

NAN : Alhamdulilah la. (mengangguk kepala)

SY : Jadi, *uncle* sekarang, dulu muda sekarang dah tua dah (menggerakkan kaki)

SNY : (ketawa kecil)

NAN : (ketawa kecil)

SY : Dah pencedah. Tahun ni dah kira pencedah la (sambil menggoyangkan kaki)

NAN : Okey, ha boleh saya tahu hobi *uncle*? hobi?

SY : Hobi (sambil meletakkan tangan di sofa) saya __ masa sekarang dah kurang la.
Dulu, __ suka la sukan.

NAN : Suka sukan (mengangguk)

SNY : Suka sukan (mengangguk)

SY : Takraw, main badminton, banyak aktiviti-aktiviti yang kira kasar jugak la kan.

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : (mengangguk)

SY : Masa masa tu, pastu, kita sibuk dengan kerja. Jadi masa tu terhad la, tak ada terlalu sibuk nak bersukan sangat.

SNY : Hm betul (mengangguk)

SY : Masa sekolah pun tak ada bersukan sangat pun. Suka-suka gitu je la kan.
(menggoyangkan kedua-dua kaki)

SNY : Oh, ha faham -- (mengangguk)

NAN : Okey, ha yang ni. Seterusnya, ha soalan ni *cliché* (sesuatu yang biasa) la eh. Nak tahu makanan dan minuman kegemaran *uncle*?

SNY : Makanan dan minuman.

SY : Makanan saya orang Selangor [Malaysia] (sambil menggerakkan tangan). Asam pedas.

NAN : Asam pedas?

SY : Orang rumah, orang Johor [Malaysia]. (sambil jari menunjuk kearah isterinya)
[Samihah binti Syeikh Ali @ Emi] Dia masak lain, dia masak masak *steak* (stik), saya asam pedas, Ha, apa tadi? Minuman? (menggerakkan tangan)

NAN : Minuman. (megangguk kepala)

SNY : Ha.

SY : Minuman nescafe. Dulu kopi. (megangguk kepala)

SNY : ha, kopi. (mengangguk kepala)

NAN : Ha minum -- (sambil membaca skrip soalan)

SY : _ nescafe. (mengangguk kepala sambil mencapai secangkir minuman nescafe dan minum)

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : Soalan seterusnya, nak tahu tentang keluarga (mengangguk kepala)

SY : Hm (mengangguk kepala sambil meletakkan semula cangkir minuman)

NAN : Boleh tak *uncle* ceritakan serba sedikit tentang keluarga *uncle*?

SNY : Maksudnya keluarga. (menggerakkan tangan)

SY : Keluarga? Keluarga macam mana? __ (menggerakkan tangan)

SNY : Keluarga kandung ke keluarga angkat *uncle* ke __

SY : (ketawa besar)

SNY : Tak kesah, ikut *uncle*, ikut keselesaan *uncle* (menggerakkan tangan sambil mengangguk)

SY : Dalam keluarga angkat saya, kami tak berapa rapat la. (sambil mengangguk kepala)

SNY : Ha (mengangguk)

SY : kami cuma _ biarlah berasing daripada kecik tapi _ rapat -- gitu je la.

SNY : Ha -- (mengangguk)

SY : Tapi saya lebih rapat pada keluarga angkat la.

NAN : Keluarga angkat (mengangguk)

SNY : Keluarga angkat (mengangguk)

SY : sampai sekarang mak angkat saya masih ada lagi, umur dah sekarang dah _ tahun. Jadi yang rapat tu yang _ _ . sebab kitaorang membesar kat situ, kitaorang bersawah, bertani kan, jadi banyak kerja-kerja tu melibatkan keluarga - - kat situ la. Ha jadi saya ada lagi dua orang adik-beradik, lelaki dan sorang perempuan, itu je la kami, kalau balik raya pun, kat situ la kami berkumpul. Ha jadi sekarang ni, lebih rapat pada keluarga angkat la. (sambil menggoyangkan kaki)

NAN : Oh okay. (mengangguk)

SY : Tapi dah anggap macam keluarga betul la. _ _ takde _

SNY : Keluarga angkat *uncle* duduk mana? _

SY : Di Sungai Besar ah [Malaysia]

SNY : Oh, di Sungai Besar [Malaysia], oh _ memang kat situ je la (mengangguk kepala)

SY : Ha, kat situ ah.

NAN : Jadi ha nama ibu bapa *uncle*? Nama?

SY : Itu sebab saya dulu, dia, pada keluarga angkat tu, kerana nak kan memilih saya tu, dia nak amek, jadi cuma nak tukar nama la kan. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Jadi tukar bin semua la kan. _ orang dulu dulu ah _. Jadi bapak saya Yacob, bapak angkat yang ambik tu, Yacob Haji Salih. Jadi kerana nak ambik saya, taruk [letak Salih pulak.

SNY : (Ketawa kecil)

SY : (ketawa kecil) jadi asalnya. Dia memang macam tu lah. Kalau bapak saya betul Idrus.

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : Oh okey faham (mengangguk). Mengenai pekerjaan ibu bapa uncle?

SY : Oh diorang sebagai pekebun . ha apa orang kampung

SNY : oh, pesawah la, pekebun.

SY : Dia pesawah, tu bapak saya dia _ ikut hobi dia, dia nak kelaut, kelaut. (menggerakkan tangan), nak --jadi *cameraman* [jurukamera], *cameraman* [jurukamera] (sambil menunjuk kearah jurukamera sambil ketawa kecil). Jadi macam -- aktiviti dia buat, itu dia, itu bidang dia. (menggerakkan tangan)

NAN : Sekarang? Sekarang buat apa? duduk rumah je la?

SY : Sekarang ni, sekarang, saya tengah ada dalam perancangan (menggaru kepala) nak buat untuk akan datang en (sambil menepuk paha) untuk mengatur susunan, apa benda yang sesuai lepas PKP [perintah kawalan pergerakan]. PKP [perintah kawalan pergerakan] ni banyak benda benda yang dulu kita buat, dah tak boleh buat sekarang. (menggerakkan tangan)

SNY : Ha betul. (mengangguk)

SY : Dia dah tukar dah, dah tukar, *railway* [landasan kereta api] tu dah lari ke tempat lain.

SNY : (Ketawa kecil) hm (sambil mengangguk kepala)

NAN : (Mengangguk) ha okey. Ni pasal _ (sambil membaca skrip)

SNY : Ni pasal keluarga *uncle* sendiri la, ha keluarga -- besar *uncle* ni, berapa bilangan anak dengan *uncle* yang ada sekarang?

SY : Semuanya ada dua belas [12] ataupun tiga belas [13], tu sorang dah meninggal la tapi meninggal masa lahir _ maknanya dua belas [12] yang ada. Dalam lima ribu [RM 5000].

NAN : Ha? (reaksi bingung)

SNY : Eh? (reaksi bingung) Oh, lima [5] oh, dengar lain. okey -- (ketawa sambil mengangguk kepala)

NAN : Oh okey (mengangguk kepala)

SY : ha lima ribu [5000] (menggerakkan tangan) _ _

NAN : Cucu? Cucu *uncle*?

SY : Cucu. (sambil memandang keatas dan berfikir)

SNY : Ramai la.

NAN : Ramai kan?

SY: Ha ramai la ___ (meletakkan tangan di kepala)

SNY : Ke *uncle* dah ada cicit? *Uncle* dah ada cicit?

SY : Belum. __

SNY : Oh, belum lagi. (mengangguk)

NAN : Oh, belum (mengangguk)

SY : Ada, cucu yang besar, __ tapi cucu sedara la.

SNY : Oh ha cucu sedara (mengangguk kepala) Okey ni pasal soalan __

NAN : (ambil menyelak kertas), soalan seterusnya mengenai pendidikan *uncle*.

Bagaimana pula dengan latar belakang pendidikan *uncle*?

SY : Masa *uncle* dikampung dulu, *uncle* belajar daripada sekolah rendah, sekolah menengah, lepastu sampai SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] la __

SNY : Sampai SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] (mengangguk)

SY : Sampai SPM [Sijil Pelajaran Malaysia] la.

NAN : Okey (mengangguk)

SY : Sampai kat situ je *uncle* dah *stop* [berhenti] la, takde sambung. Sambung kerja la. Jadi masa __ (menggerakkan tangan)

NAN : Nama -- sekolah -- *uncle*? (menggerakkan tangan)

SY : Sekolah Rendah Sri Utama, Sekolah Seri __, *uncle* dulu mula sekolah omputih, ha sekolah omputih. Pastu tak lulus __ (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil) kenapa?

NAN : (ketawa kecil)

SY : masuk aliran biasa. Tu je cara dia. (menggerakkan tangan). Tapi _____. Pastu *uncle* pindah ke __ merantau di Kuala Lumpur [Malaysia] ni cari kerja, tahun lapan puluh [80]. Ha disitu lah mulanya.

NAN : Oh okey ni nak masuk -- mengenai kerjaya awal okey. Apa yang *uncle* lakukan sebelum menceburi industri seni? Maksudnya kerja apa?

SY : *Uncle* bekerja, *uncle* buat kerja kilang, kerja kapal, yelah tengah nak cari kerja kan. Kebetulan dalam seni ni pulak, ada satu badan kesenian, daripada Jabatan Penerangan PENTARAMA [Persembahan Penerangan melalui Nyanyian, Tarian dan Drama . Dia yang __ tapi masa tu *uncle* memang nak kerja. Jadi *uncle* kene buat serba serbi la. Menari, menyanyi, berlakon __ apa ni pelawak. Di pentas tu untuk buat kempen seluruh Malaysia, Sabah Sarawak [Malaysia] (sambil melunjurkan kaki ke hadapan)

NAN : Oh, itu sebelum jadi artis tu la? (menggerakkan tangan)

SY : Ha sebelum tu. (menggerakkan tangan). Maknanya *uncle*, maknanya *uncle* dah duduk, dah dididik dari pentas tu.

SNY : Kiranya, -- *uncle* datang merantau ke Kuala Lumpur [Malaysia] pastu *uncle*

mula _ _

SY : Tapi kerana kita nak - - yelah cari rezeki la (sambil menggerakkan tangan), kita nak cari duit la masa tu, bukan la ada gaji tetap cuma, dia, tak macam _ dia gaji satu hari sepuluh ringgit [RM 10]

NAN : Oh, masa tu la (sambil mengangguk) tapi masa tu pun sepuluh ringgit [RM 10]
kira banyak jugak la kan?

SNY : Kira besar la? Besar.

SY : Kita diserapkan kat dalam tu maknanya ada kerja, ada gaji la. Maknanya kalau sebulan kita, tiga puluh [30] hari tu, tiga puluh [30] hari la kita dapat sepuluh ringgit [RM 10]. Tapi bila keluar stesen, dia bayar elaun pulak. Haa, di situ lah, tapi dulu lepas la, masa kita bujang untuk, sewa rumah ke, duduk dengan kawan (sambil menggerakkan tangan).

NAN : Jadinya sebelum jadi artis pun dah macam berlatih jadi artis? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Ha memang, itu tangga dia. (batuk sambil menutup mulut)

NAN : Oh (menggangguk)

SNY : Oh (menggangguk)

SY : Pastu saya masuk, orkestra tentera darat. Ditawarkan masuk orkestra tentera darat dalam bidang kesenian. Ha disitu pulak, dibesarkan lagi, disitu sampai tv [televisyen]. Sampai keluar program tv [televisyen] la. Ha (sambil mengerakkan kaki)

NAN : Boleh tahu ha sejak tahun bila? (sambil membetulkan mikrofon di baju)

SY : Tahun lapan puluh [80], sampai lapan puluh tiga [83] di PENTARAMA. Masa tu ramai, Sharifah Mona [penyanyi Malaysia], ___, Shila Amin [Noorshila Amin, penyanyi Malaysia], Jamal Abdillah [Dato' Jamal Ubaidillah bin Haji Mohd Ali, penyanyi Malaysia], lepas tu ramai lagi la. Siti dan angkatan-angkatan dulu. Jadi lepas tu, masuk ke orkestra _ tentera darat, lapan puluh tiga [83] sampai lapan puluh enam [86]

NAN : Oh okey.

SNY : Oh okey.

SY : Termasuk dah dikira cebur dalam bidang tentera la jugak. Kene berkawad kene masuk hutan tu semua la. Tapi kerana kita tak tahan, kita cari alasan, kalau tak patut sepuluh [10] tahun, pastu tiga [3] tahun je sebab dah ada tawaran-tawaran tv [televisyen], filem. Orang tv [televisyen] dah tengok macam mana *uncle* ni boleh jadi _ apa __ (sambil menggerakkan tangan ke atas)

NAN : Oh, jadi tentera darat selama tiga [3] tahun? (menggerakkan tangan)

SY : Tiga [3] tahun je. Sebab dah ada peluang luar, jadi *uncle* tak nak campur aduk la.

SNY : Ha yelah. Betul. (mengganguk kepala)

SY : Lapan puluh [80] lapan puluh [86] sebab lapan lima [5] *uncle* dan *start* [mula] *shooting* [penggambaran] filem. Pertama, filem pertama. Jadi, *uncle* rasa nanti kacau la, susah. Nak _ tentera lagi, ___

NAN : Oh betul -- (sambil mengangguk)

SNY : Ha faham -- (sambil mengangguk)

SY : ha kan, jadi *uncle* bertindak untuk berundur la. (sambil menggerakkan tangan ke

atas).

SNY : Hm -- (mengangguk kepala). Okey *uncle* ni soalan -- pandangan *uncle* la tentang apa pandangan haa, boleh tak *uncle* berikan pandangan tentang beza artis dulu dengan sekarang? (ambil menggerakkan tangan)

SY : Oh, banyak itu. (ambil menepuk tangan di sofa)

SNY : Ha, banyak (ketawa besar) ha, ini yang -- (mengangguk)

SY : Beza ___, jauh beza la. Kalau kita dengan artis lima puluh [50] an dulu, masa zaman uncle dulu, __ lapan puluh [80] an lebih kurang sama je. Dari segi lagunya, segi nyanyiannya, segi lakonan dia tapi ___ itu tapi yang sekarang hm (ambil menggelengkan kepala) oh jauh beza.

SNY : Apa -- yang jauh beza, dari segi watak ke?

SY : Kalau segi --

SNY : Kalau macam tingkah laku diorang bila jumpa dengan artis -- veteran?

SY : Ha tu memang -- beza la sebab diorang dah suasana yang sambutan diorang lebih meriah tau. Kitaorang dulu meriah jugak.

SNY : Yelah -- (ambil mengangguk kepala)

SY : tapi takde macam sekarang ni internet dan sebagainya kan yang kita boleh dapat apa apa *source* [sumber] yang kita ni. Tu susah nak dapat cerita -- tu sebab kita bertahan, sebab kita keluar *tv* [televisyen] ataupun filem setahun dua [2] kali (ambil menggerakkan tangan) jadi orang cakap "Alamak, mana dia?" orang

rindu. Ini dia tiap minggu minggu keluar, ala takde orang lain ke kan? (sambil memegang kepala)

SNY : (ketawa kecil)

NAN : Ha betul - - (sambil memegang dagu dan melihat skrip)

SY : Jadi suasana tu (sambil menggerakkan tangan) membawa kepada corak yang beza - - la memang berbeza. Dulu kita ibaratnya artis - - sesama kita tu baik yang tua ataupun muda, tu ibarat keluarga tau. Sebab kita *shooting* [penggambaran] tu kadang kadang sebulan, satu - - tempat tu, jadi kita dah, *contact* [berhubung] tu dah rapat la.

SNY : Hm paham -- (sambil mengangguk kepala)

NAN : Hm (mengangguk kepala)

SY : Lepastu, takde lah. Macam sekarang diorang (sambil menggerakkan tangan). Kita mana ada *manager* [pengurus] dulu, diorang baru je _ _

NAN : Oh yeke?

SY : dah ada *manager* [pengurus] _ _ _

NAN : Pastu dulu gerak solo [sendiri] je la? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Ha? Solo [sendiri] je la, dorang _ (sambil menuding jari).

NAN : Oh yeke?

SY : Kita dulu *start* [mula] dengan *funfair* [pesta ria] tau *funfair* [pesta ria] kalau buat *show* [persembahan] ada lah apek tu “Eh, ada *free* [ada masa] ah? Mau datang? Temerloh [Pahang] ka? Johor [Malaysia] ka?” ha macam tu lah (ambil mengangguk kepala). Dulu pun bajet kita pun takde lah banyak tujuh ratus [RM 700], seribu [RM 1000]. Kalau diorang puluh - - ribu. Jadi dah lain, jadi disitu dia punya corak, suasana kehidupan dengan zaman itu, tak sama la. Tu sebab dorang pun akan ada beza dia, dulu lakonan kita, kalau satu - - artis tu, orang *follow* [mengikut] dia punya bakat betul betul. Tak ada kerana “aku nak kat kau, aku bagi kau”. Tak ada. Dan cerita pulak berasaskan kepada budaya dan agama itu sendiri. Adalah kata orang _ bagi petunjuk. Macam cerita P. Ramlee [Tan Sri Datuk Amar (Dr.) Teuku Zakaria Teuku Nyak Puteh, Seniman Agong Negara] ni beri kesedaran tau, jadi bila kita tengok dalam gelak ketawa, dalam seronok tu, ada *something* [sesuatu] yang kita tengok sampai harini dan benda tu boleh dipakai. Dialog - - dia, kadang kadang kita tengok kan, banyak yang P. Ramlee [Tan Sri Datuk Amar (Dr.) Teuku Zakaria Teuku Nyak Puteh, Seniman Agong Negara] dah tinggalkan, satu benda _ walau dia pun tak tahu zaman tu. Tapi ayat yang dia sebut tu contohnya, satu benda tu “Dah tua pun bodoh”, jadi sekarang dah berapa ramai orang tua yang bodoh, (ketawa kecil) ha kan? Jadi banyak – perkara yang - - kita tak ada sumber - - tu. Orang biarlah dia beri pendidikan. Sebab kita ni sebenarnya dalam industri, dalam artis, kita sebagai penyampai tau. Dalam filem pun kita penyampai, dalam lagu kita penyampai. Dengan roh artis ni, roh artis tu sendiri besar tau. Dekat mana mana orang boleh ada. _ itu eh dia ada, _ _ pada hati manusia tu melekat, tapi kita ni beza kita manusia la. Kalau kat *oversea* [luar negara] sana memang gila-gila, kalau di Indonesia pun cukup la, tak mampu nak saing diorang. Sebab pendapatan diorang tinggi, diorang sana guna *U.S Dollar* [United States dollar] [mata wang Dolar Amerika Syarikat \$]. *Uncle* tahun last, tahun sembilan puluh [90] kat Indonesia, berlakon filem sana, tu *last* [terakhir].(ambil menggerakkan tangan)

NAN : Filem apa *uncle*?

SY : Jampang. Yang dengan Berry Prima [Pelakon Indonesia] tu. Tak tengok la tu?

SNY : Eh filem yang mana? (reaksi bingung) *Uncle* banyak sangat, *uncle* banyak jugak filem.

NAN : Ha *uncle* banyak kan berlakon (ambil mengangguk)

SNY : Tapi kitaorang paling suka Mario Mariono [tajuk filem Salih Yacob]

NAN : Mario Mariono [tajuk filem Salih Yacob] (ambil mengangguk setuju)

SY : Allah itu pun dah tak ingat (ketawa kecil)

SNY : Sangat - - suka (ketawa besar)

NAN : (ketawa besar)

SY : Tu lah (ketawa kecil)

SNY : Sebab *uncle* _ -

NAN : Banyak kali tengok (ambil mengangguk kepala)

SY : Oh yeke? Kat mana korang tengok? (ambil menggoyangkan kedua dua kaki)

SNY : *YouTube*

NAN : *YouTube*

SY : Ada ke?

SNY : Kat *tv* [televisyen] pun ada, ulangan _ - (menggerakkan tangan)

NAN : Dulu masa kecik - - saya dulu, benda tu ada *CD* [compact disc]

SY : Ha, yelah (ambil menggerakkan tangan)

SNY : Haa, itu - - salah satu nilai yang _ (ambil mengangguk kepala)

SY : Tapi tu lah, nilai ni tu satu , ha satu yang utama kita bawak pengalaman jugak, pengalaman kita sebelum jadi artis, kita keluar kita gabungkan, kita jadi artis ni, kita kene tegur diri kita la, jangan orang lain tegur, tak -- tak nak kita dengar la. Bukan tegur apa, “apa yang aku ada? Apa yang patut aku buat? Macam mana aku nak meningkatkan?” jadi tu sebab *uncle* pelbagaikan bidang tu dalam lakonan, dalam *tv* [televisyen], nyanyian, radio penyampai. *Uncle* sentuh semua sekali. (sambil menggerakkan tangan). Alhamdulilah benda tu dapat penerimaan yang baik.

NAN : Ha okey. (sambil mengangguk kepala)

SY : Jadi kita pancarkan yang luas la, ha tu lah, asal orang suka sudah lah, bukan kita nak __ apa pun. (sambil menggerakkan badan)

SNY : Ha betul la (sambil mengangguk kepala). Okey, kalau dari segi - - pemakaian artis dulu berbanding artis sekarang, apa yang beza? Macam __

SY : Beza la, dulu *style* [gaya] dulu kot kan, itu lah kalau dia pakai kot putih sampai meninggal kot putih. (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil)

NAN : (ketawa kecil)

SY : Ha itu diorang punya imej la imej. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Imej (mengangguk)

SY : Sekarang dah __, dulu pastu dah rock, dah lain pulak, dia dah menukar pulak, orang punya ni __. Jadi artis dulu memang beza la antara pemakaian, *fashion* [penggunaan], yang lelaki atau pun yang perempuan. Macam tu lah (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Kalau macam *uncle* sendiri pun dulu, pakai kot jugak?

SY : Dulu kalau *show* [persembahan] pakai kot la (sambil mengangguk kepala)

SNY : Kiranya macam ditaja? _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Takde - - kita beli sendiri.

SNY : Oh, sendiri? (reaksi terkejut)

NAN : Oh yeke?

SNY : Bukan, macam, oh (menganggukkan)

SY : Dulu tengok lah, macam M. Daud Kilau [Datuk Muhammad Daud bin Kilau, penyanyi Malaysia dan Singapura], dia beli sendiri, bukannya ___. Imej itu, sebab dia nak tunjukkan ciri-ciri dia tu sebagai orang cop dia tu, "oh, ni M. Daud Kilau" [Datuk Muhammad Daud bin Kilau, penyanyi Malaysia dan Singapura]

SNY : Oh, pemakaian dia tu melambangkan la ha (mengangguk kepala)

SY : Ya, macam Michael Jackson [Michael Joseph Jackson, penyanyi Amerika Syarikat] la. Kalau dekat - - Hollywood [Los Angeles, California], Micheal Jackson [Michael Joseph Jackson, penyanyi Amerika Syarikat] la, sama macam kat Malaysia, M. Daud Kilau [Datuk Muhammad Daud bin Kilau, penyanyi Malaysia dan Singapura] la. Itu sebab dia menambah nambahkan pakaian dia. Kira macam *uncle* __ nak menambah pakaiannya, itu lah, pakai tu berlubang pun berlubang la (ketawa kecil sambil menggerakkan kepala)

SNY : Ha okey. (ketawa kecil)

NAN : Yang artis dulu tak banyak ditaja ke?

SY : Tak ada - -

NAN : Atau pun memang dulu tak ada *fashion* [gaya] macam tu? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Tak ada - -

SNY : Memang, kalau memang sendirian berhad punya la?

SY : Yes [ya], dulu kita bukan dibayar tu untuk dapatkan royalti - - , sebelum ni tak ada, sekarang yang - -

NAN : Oh, banyak eh kelebihan artis sekarang?

SY : Wui banyak, jutawan la diorang senang cerita.

NAN : Walaupun bakat macam tu.

SY : Kitaorang, dulu - - cendawan je. Diorang jutawan.

NAN : (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil). Ha okey ni apa pandangan *uncle* macam mana - cara diorang masuk jadi artis tu, *uncle* rasa macam (reaksi mencebik) macam mana itu?

SY : ha bukan ini masuk *YouTube* - - - mudah meletup kat situ.

SNY : Ha betul (sambil mengangguk kepala)

SY : Jadi macam mana kita nak nilai?

SNY : Macam bakat pun ha -- (sambil mengangguk kepala)

SY : Atas bakat, atas apa pun, bila kita ukur pulak dia punya, menguji tentang bakat diorang, contohnya AF [Akademi Fantasia] tu tak sampai mana pun. Tak ada

hebat mana pun, Siti Nurhaliza [Dato' Sri Hajjah Siti Nurhaliza Tarudin, Penyanyi nombor satu [1] Malaysia] tahu tahu dia naik atas cara dia sendiri, ha itu sebab benda ni bakat ni memang anugerah, bukan boleh ditiru, banyak orang nak tiru P. Ramlee, muka, cakap, tapi bukan _ kau bukan P. Ramlee [Tan Sri Datuk Amar (Dr.) Teuku Zakaria Teuku Nyak Puteh, Seniman Agong Negara]. Nak tiru Jamal [CIS, Jamal Abdillah, Dato' Jamal Ubaidillah bin Haji Mohd Ali, penyanyi Malaysia], kau bukan Jamal [CIS, Jamal Abdillah, Dato' Jamal Ubaidillah bin Haji Mohd Ali, penyanyi Malaysia] walaupun anak dia sendiri. Sebab dia punya, orang kata aura - - dia. Ha aura, macam Saleem [Allahyarham A.M. Salim Abdul Majeed, Saleem, penyanyi Malaysia] walaupun anak dia, boleh nyanyi sama macam Saleem [Allahyarham A.M. Salim Abdul Majeed, Saleem, penyanyi Malaysia], tapi tak boleh ikut. Tak boleh nak *carry* [bawa] haa. Pasal Saleem - - [Allahyarham A.M. Salim Abdul Majeed, Saleem, penyanyi Malaysia] tu dia, *something* [sesuatu] yang dia memang lekat pada dia tu, satu bakat yang orang lain tak boleh pakai la. Boleh tiru je lah, pakai tak boleh la. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hmm, paham -- (sambil mengangguk kepala) okey, apa beza set penggambaran dulu dengan sekarang?

SY : Dulu tak ada la pakai canggih mana pun.

SNY : Oh, dulu tak pakai canggih.

SY : kamera tu lah bergulung (sambil membuat isyarat tangan menggulung), sekarang pakai video, kalau silap boleh *cancel* [batal], kalau macam ni ah (sambil menunjuk ke arah kamera) silap, *cancel* [batal] la (ketawa kecil) boleh *edit* [sunting] (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Kalau dulu? Kalau __

SY : Dulu tak boleh, -- satu *roll* [gulung] (sambil membuat isyarat tangan menggulung) tu berapa minit tu, kita kene, itu pasal kita kene hafal dialog.

SNY : Habis kalau tersalah macam _ ? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Salah, kene buat balik. Bayangkan la duit, berapa banyak duit. Berapa -- .Sekali tu, berapa ratus tau. Beratus ringgit. Filem tu punya harga. (sambil menggoyangkan kedua belah kaki)

NAN : Oh, baru tahu. (mengangguk)

SY : Ha tu bukan main --. (sambil menggerakkan kedua belah kaki)

NAN : Oh, tu teruk la kene marah kalau banyak _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Memang la, habis? Kau kene serius la. (sambil menggoyangkan kaki)

SNY : (ketawa kecil) hm betul (mengangguk)

SY : Ha betul, benda tu memang mahal dulu la, dia punya tu, pasal dia tak boleh *edit* [sunting] apa benda, _ kau kene buat *perfect* [sempurna]. Macam sekarang tak *perfect* [sempurna] pun takpe. Kau boleh *cut* [potong] -- ha macam tu lah, itu beza kemudahan sekarang tu terlalu manja la.

SNY : Macam -- canggih sangat la.

SY : Ha?

SNY : Macam canggih sangat la _ _

SY : Canggih pastu ala boleh buat sendiri kat rumah kan, macam mana nak cakap. Ha kan? (sambil menggoyangkan kedua belah kaki)

SNY : Okey, dari segi pembayaran. Bayaran artis dulu dengan sekarang? _ _

SY : Oh, dulu lain. Beza macam langit dengan bumi la. Dulu memang, *Uncle first start* [mula] ‘Jejaka Perasan’ [tajuk filem Salih Yacob], *second hero* [pelakon kedua] la, _ _ _ dalam seribu [RM 1000] je.

SNY : Seribu [RM1000] je?

SY : Haah (sambil mengangguk). Buat kerja sebulan, kan kita nak - - merasa, nak hidup dalam suasana tu, pelan pelan la, pastu Mr. Os [tajuk filem Salih Yacob] naik tiga ribu [RM 3000], ha keluarga enam sembilan [69] naik lima ribu [5000]. Dia tengok macam mana kita punya jualan tu okey. Ada *chance* [peluang] la, kalau lah, meletup itu bonus la. Macam tu je. Tapi takde lah. Orang dulu-dulu, kalau ikutkan, kalau tanya pada arwah - - lama tiga ratus ringgit [RM 300] je hm. Tapi zaman dia la kan, haa macam tu la, dia punya perubahan dia tu, pasal dulu, canggih tak canggih je la kan. Zaman sekarang canggih, cepat je. (sambil menggerakkan tangan). Itu sebab bila buat kita terlalu - - macam, *uncle* dulu, dia menyimpan tau. Ha buat ni sikit, pastu, eh “ _ _ mana dia? “jadi disitu, ada peluang lagi. Macam lagu -- satu [1] tahun tu, itu lah album dia, lagu raya ke, lagu apa ke, sampai orang kata _ _, ohh, pastu baru dia barukan. Ini satu tahun [1] tiga [3] empat [4] lagu. Macam mana? - - kita nak *maintain* [kekal] kan, nak simpan benda *mood* [perasaan] tu, dah tukar.

NAN : Nak bagi orang ingat.

SY : dulu enam puluh [60] an, tengok lah, macam mana nak buat lagu, dia tak buat muzik _ _ enam puluh [60] an tu, tak jadi enam puluh [60] an tu, kene ikut irama dia tu en, contoh lagu P.Ramlee [Tan Sri Datuk Amar (Dr.) Teuku Zakaria Teuku

Nyak Puteh, Seniman Agong Negara] pun, tak ada tiba tiba kau nyanyi “Kau laksana” (sambil menggayakan bermain gitar) tak jadinya. Dia nak *intro* [permulaan] dia tu macam ni, baru orang rasa puas, baru rasa kenyang. Lauk dia ada, pedas dia ada. Semua ada. Ni tiba tiba kau bagi bukan lauk, lauk apa ni? (ketawa kecil) Beza la beza. Dulu berkarya memang target untuk negara, memang untuk bangsa la. Sebab kita fikirkan ni untuk - - menjaga imej negara. Lagi satu, kita nak tunjukkan bukti - -, nak tunjukkan kebaikan - - nak menyampaikan _ _ macam tu lah. (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Ha, kalau dulu bayaran *uncle* paling mahal berapa pernah dapat?

SY : Dulu *uncle* paling mahal pun, masa *uncle* _ dekat Indonesia, sepuluh ribu [RM 10,000], tapi *uncle* dengan Indonesia punya pelakon seratus lima puluh ribu [RM 150,000]. Haa, diorang banyak la. Tapi *uncle* , pasal kita orang luar kan haa datang. Tapi orang luar tu, orang sini bawak. Tapi kalau sana yang jemput kita tu, memang besar la. Sebab dia, yelah diorang, industri diorang memang kuat, memang terjamin la.

SNY : Kalau macam sekarang ni, kalau *uncle* _ ada jadi artis jemputan ke apa ke kan, kalau dibayar tu *uncle* rasa berbaloi tak?

SY : Ha, sekarang berbaloi la (sambil mengangguk kepala) *uncle* cakap terpulang. Kalau nak amek, amek la. Kalau tak nak, sudah (ketawa besar)

SNY : Kiranya *uncle* tak ada tetapkan harga ke _?

SY : Tak ada lah, kalau rasa, “Oh ni kalau ni, aku rasa tak rugi la, lima [5] enam [6] bulan, aku tak bekerja pun, okey ah” (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil)

NAN : Oh boleh la buat ada - -(menggangguk)

SY : Ha macam tu lah (batuk sambil menutup mulut dan membetulkan posisi duduk)

SNY : Okey yang ni, macam mana layanan kru dekat set penggambaran?

SY : Oh kru okey je takde masalah.

SNY : Dulu - - memang okey? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Dulu kitaorang gurau - - ni je, sebab kita nak amek *mood* [perasaan] lakonan (sambil mengangkat bahu) kita komedi en, gurau-gurau la dengan diorang, tak ada masalah, tak ada apa (menggeleng kepala)

NAN : Sekarang pun macam okey je la?

SY : Sekarang ni..

SNY : Ke - - ada beza layanan artis yang tengah naik sekarang dengan artis veteran
macam ha _

SY : Lain.

SNY : Lebih kepada artis yang _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Dulu kita bercampur, makan minum ke apa ke, kita sama-sama kru ke apa ke tak ada ni.

SNY : Tak ada perbezaan (sambil membetulkan tudung)

SY : Tak ada perbezaan la, yelah ni sekarang bila kau ada *manager* [pengurus] la apa la, banyak sangat sistemnya kau nak ni (menggeleng).

SNY : Banyak kehendaknya.

SY : Itu dah cara diorang la, macam kita *humble* [rendah diri] kita ikut cara *humble* [rendah diri] sampai harini pun, tu sebab *uncle* bila kita nak jumpa artis artis veteran yang masih hidup la, tapi tak ada peluang masa tu kita *busy* [sibuk] tak ada *chance* [peluang], tu yang ada sorang tu lah, arwah Mak Neng [Allahyarhamah Yatimah binti Ahmad, Neng Yatimah, pelakon Malaysia] dia cari *uncle* tau, sebab *uncle* tiru suara dia kat radio tu kan. Ha, dia cari *uncle* sampai kat KL [Kuala Lumpur, Malaysia] datang. __ tu lah, kita tak ada ruang nak membalaik balik diorang punya ___. Sebab diorang la punca idola kita mula-mula kan, tak ada diorang macam mana kita nak tahu kan, siapa yang kita nak ikut yang hebat. Jadi yang dulu-dulu, yelah, banyak la yang, artis-artis hebat yang kita dulu. Hiburan kita di kampung, ketika hari - - Jumaat malam Sabtu, ada lah filem melayu dan kebanyakannya filem P. Ramlee. Jadi, tiap - - minggu, itu lah hidup kita tau, sekali kita dah sunyi. pop datang (sambil menggerakkan tangan) pegi tengok kat kedai, pegi tengok kat rumah orang, bukan tengok kat rumah, kita mana ada tv [televisyen] masa tu. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Habis tu kalau nak tengok filem *uncle*, macam kalau nak tengok - - filem ke apa, ada lah, tempat nak tengok macam wayang dulu ada la? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Ha wayang ada lah (sambil mengangguk kepala) kita itu lah kalau wayang tu kalau __ kebanyakan cerita luar la, hindustan la __

SNY : Oh (ketawa kecil) Habis kalau cerita melayu? Dia CD [compact disc]?

NAN : kalau cerita tempatan dia tak wayangkan? ___

SNY : Dia tak keluarkan __ ha?

SY : Dia keluar tapi pasal, diorang ni, filem tu akan keluar di panggung dulu, habis panggung dia simpan, pastu dia tunggu pulak *time* [masa] raya, baru dia keluarkan. Itu bayaran dia mahal. Sebab diorang jual kat filem, kat panggung, dekat *tv station* [stesen televisyen]. Jadi dulu dulu punya suasana, memang kita rindu la tapi tak dapat dah sekarang, tak dapat nak mengadakan suasana tu. Kalau nak jumpa balik orang -- lama, tahu tahu dah tak ada. Haa tu lah tambah pulak sekarang ni zaman PKP [Perintah Kawalan Pergerakan] lagi la banyak yang kita, itu sebab *uncle* (sambil menggoyangkan kaki) ada juga fikir nak, sekarang zaman *YouTube* en, ingat sekali sekali nak bawak la geng -- lama ni. Takpe lah kita cari lah modal, bajet untuk diorang dapat bayaran tu. Kita pegi buat *YouTube*, amek kat tempat mana mana kita pegi, *promote* [promosi] tempat kawasan ke, makan durian ke haa kan? Haa makan la situ. Jadi, itu lah, __ dapat balik bersama la, yelah masing masing pun dah, yelah, dah tua dah. (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Nak tanya kalau ha kalau artis sekarang *like* [seperti] dia layan artis dulu, sama macam kawan kawan diorang ke ataupun, tahap *respect* [hormat] diorang? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Dia *respect* [hormat] la, kalau macam *uncle* diorang biasa bergurau.

NAN : Ohh gurau -- la (sambil mengangguk kepala)

SY : Ha diorang gurau gitu gitu tak ada masalah.

NAN : Okey, tak ada yang kurang ajar ke?

SY : Tak ada, dorang tak ada.

SNY : Semua hormat la. (sambil mengangguk kepala)

SY : Ha tapi itu pasal kita komedi, tapi kalau dalam drama -- ni, ha yang tu lain sikit.
Dia ada __

SNY : (ketawa kecil)

NAN : Oh dalam drama diorang lain sikit?

SY : Ha diorang, diorang serius kan. Jarang la dapat bergurau gurau macam dulu. Tak tahu la *uncle* pun dah lama tak jumpa diorang. Dekat dua puluh [20] -- tahun lebih jugak la tak *shooting* [penggambaran] filem, drama. Apa apa filem. Jadi, tak berapa aktif sebab *uncle* dah pegin ke radio (sambil menggerakkan tangan) kan. Radio tiga belas [13] tahun kat *Sinar FM* [Saluran Radio Malaysia], jadi suasana mood [perasaan] tu dah, kerja dia dah lain lah, corak dia lain.

SNY : Ha boleh tak *uncle* ceritakan serba sedikit perjalanan ha awal *uncle* sepanjang berada di industri seni? Kiranya, penglibatan awal *uncle*?

SY : Yang awal tu, kebetulan je. Sebenarnya *uncle* tak fikir yang *uncle* ___. Sebab masa tu *uncle* masa tu banyak pada bidang nyanyian tau. *Uncle* banyak keluar kat tv [televisyen], host [pengacara], ___. Dengan *uncle* __ belum ada album lagi tau Tapi kerana *uncle* boleh berlawak, boleh ha dari situ respon diorang _ haa jadi, kebetulan pulak *uncle* saje la nak tengok, diorang buat apa ni -- diorang nak buat filem baru. Masa tu ‘Jejaka Perasan’ [tajuk filem Salih Yacob], Badul [CIS, A.R Badul, Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia] yang direct [mengarah]. A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia, pelakon dan pengarah filem Malaysia], dan masa tu kebetulan pulak Ibrahim Pendek [Ibrahim bin Hassan, pelakon Malaysia] tu patutnya watak dia, dia tak datang. Jadi Badul [CIS, A.R Badul, Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia] mana pening kepala, dia tengok *uncle*, dia pernah tengok kat tv [televisyen] en, suruh la *uncle* cari *uncle*. Eh? *Uncle* pun macam terkejut jugak la, filem kan, bukan kita biasa.

NAN : Dari A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia, pelakon dan pengarah filem Malaysia] tu la?

SY : Haah A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia, pelakon dan pengarah filem Malaysia] (sambil mengangguk kepala)

SNY : Kiranya awal awal tu *uncle* terus filem ke macam mana?

SY : Hm? (mengangkat kepala)

SNY : Macam kiranya awal -- tu terus berlakon tu filem ke atau pun ada drama?

SY : Filem - -

SNY : Filem terus? (mengangguk kepala)

SY : Hm -- (sambil mengangguk kepala) pastu baru ada drama __ dah tengok kita ada ni. Mula tu filem la. Sebab filem masa tu, __ yelah masa tahun lapan puluh [80] akan. Kita era zaman A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia, pelakon dan pengarah filem Malaysia] dengan __ masa tu, sebelum tu __ *uncle* dengan Os [Mohd Yusof bin Abdul Hamid, Mr.Os, pelakon Malaysia] tu masuk sebagai menyambung diorang punya. (sambil mengangguk kepala). Jadi A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, pelakon dan pengarah filem Malaysia, pelakon dan pengarah filem Malaysia] dah jadi *director* [pengarah] la, tak ada lagi pegang watak tu.

NAN : Okey, ha ni seterusnya. - - macam mana pengalaman yang *uncle* perolehi sepanjang menjadi seorang pelakon? (menggerakkan tangan)

SY : Pengalaman yang *uncle* lalui adalah dapat mengenal hidup la. Sebab kita dalam berlakon pun banyak yang kita - - lakonkan. Jadi kita banyak mengenal "Oh, macam ni- -" tentang kehidupan. Jadi kalau kita di luar, kita bawak cara kehidupan di luar, tapi kat dalam tu kita menghayati tau, menghayati benda - - yang haa satu, - - cerita yang orang nak tengok sepanjang filem tu lah. Jadi banyak la __ kelebihan *uncle* rasa, banyak yang *uncle* belajar la, campur, sambil bercampur, kita dapat pengalaman orang lain. Yang disitu lah yang *uncle* rasa keuntungan la, *uncle* rasa bersyukur la jugak dapat masuk dalam bidang ni, sampai harini, padahal *uncle* bukan hebat mana pun. Kan?

SNY : _ Uncle lawak (sambil mengangguk)

SY : Yelah, masa masa tu je (ketawa kecil)

SNY : Uncle sangat lawak (ketawa kecil)

SY : Eh? Tapi _

NAN : Haah, uncle cukup dikenali sebenarnya (mengangguk)

SNY : Ha tu lah (mengangguk)

SY : Tapi kerana, itu lah kita - - membawa suasana tu pada orang lain, mana orang terima kita bukan dalam lakonan je, dalam suasana kita berkawan. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Ha ye betul (sambil mengangguk kepala)

SY : Haa dari situ kita dapat tarikan yang lebih lagi. Haa itu sebenarnya, dan dalam bidang seni ni lah *uncle* dapat mengenal kehidupan. Sebab dalam seni ni contohnya dalam lagu, dalam lagu tu dia ada satu suasana yang menerangkan kepada kita satu bentuk jiwa tau. Contoh lagu sedih, tapi bukan lagu *uncle* la, lagu orang - - lain. Lagu sedih tu dengan muzik pertama tu yang bermula tu, kita dah tertarik tau (ambil meletakkan tangan di dada), kemudian lirik tu menghayunkan kita. __ ohh, ini penghayatan, haa disini la kita nak menghidupkan seni tu. Bukan kita amek skrip kita hafal, pastu kau fikir kepala otak kau, memang tak jadi ah (ambil menggeleng kepala). Itu sebab orang dulu - - penghayatan dia luas tau. Haa, dialog dia tu boleh melekat. Jadi benda -- macam ni yang kita rasa eh, ada satu pelakon tu, satu [1] filem je, tapi ayat dia tu, sampai harini. Ha, “kusangka kan dua, rupanya tiga banyaknya” __ itu yang padahal benda tu, dia berlakon itu lah sekali. Ha, nampak tak suasana tu yang __ jadi kadang kadang benda-benda seni ni, kita kene faham, bezanya seni ni, dia membawa bukan pada jasad saja, tapi pada hati (ambil meletakkan tangan di dada) tau. Ha, kita penghayatan, ha okey pada jasad tu kita menghafal dialog, tapi macam mana hati ni nak menerangkan, yang kita nak sampaikan. Contoh lagu, kalau kau tak nyanyi sampai hati, __ “susah lah dia ni menyemak la”. Tapi kerana hati tadi, muzik dia tu orang dah tersentuh tau, tu kata roh __ dia besar. Jadi satu [1] Malaysia la kata, tak ada lagu raya tu tak ada irama tu memang alamat, tak *best* [seronok] la. Ha nampak tak? Jadi benda tu __ satu benda pengaruh yang kuat __ ha, tak lekang dek hujan - - apa? tak ha panas? Haa tu senang. Itu sebab *uncle* kena belajar sendiri la. Dengan orang luar kita belajar, tapi dengan diri kita ni “macam mana aku nak buat ni ha?” (bermonolog) sebab contoh macam *uncle* dulu, *uncle* banyak buat persembahan korporat-korporat tau, bukan di *tv* [televisyen] la, tapi di *annual dinner* [makan malam tahunan] sebab *uncle* banyak cari, buat kerja *show* [persembahan] kat situ. Sepuluh [10] tahun. *Uncle* buat konsert di Brunei, tapi di luar la, kebanyakan di Singapore [Singapura], jadi masa tu, *uncle show* [persembahan] satu [1] jam, *uncle* nak hidupkan suasana tu (ambil menuding jari) pada korporat, pada orang orang *VIP* [very important person] [orang yang sangat penting], pada Sultan. Jadi *uncle* rasa, *uncle* nak kene timbulkan satu [1] suasana, satu [1] jenaka yang diorang boleh terima tau.

NAN : _ _ _ sebagai seorang pelawak la? (sambil menggerakkan tangan)

SY : Ha, seorang penghibur la. *Uncle* menyanyi sekali. Sebab *uncle* ada _, jadi *uncle* bawa semua sekali semua irama lagu la, Hindustan, sebab kita komedi kan, kita bawak la lagu kita ke lagu orang, kita bawak (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil) faham.

SY : Jadi situ *uncle* punya pendapatan sepuluh [10] tahun. Sebelum *uncle* pegi radio. Sampai *uncle* tengok ada satu [1] *function* [fungsi/ majlis] tu, eh dah tiga [3] kali dah, rupanya orang tu dah panggil *uncle* kat situ. _ “eh, aku buat benda yang sama ke?” (bermonolog), “eh, takde lah, okey, kitaorang *happy*” [gembira]. Haa itu, macam mana kita nak menjaga diorang punya keseronokan dorang kan? _ kan itu lah modal kerja kita (batuk sambil menutup mulut) bukan kita datang, _ _ _ tak ada (sambil menggeleng kepala). Itu buat habis duit, pastu balik. Sekali je orang panggil. (menunjuk jari satu). Tapi kalau boleh bendanya orang akan *repeat* [ulang]. Ha, itu yang *uncle* rasa puas. Haa yelah tapi bendanya itu bezanya pasal di *tv* [televisyen] kita tak boleh buat bebas, dialog - - kita nak kene jaga. Tapi kat situ, kita yelah _

NAN : _ _ ikut je lah.

SY : Ha ikut cara cakap yang orang suka la.

SNY : spontan _ _ (mengangguk)

SY : Ha spontan la, *uncle* banyak spontan. Jadi *uncle* hidup dalam suasana tu lah, yang *income* [pendapatan] tu boleh meningkat lagi (sambil menggerakkan tangan). Ha jadi kita boleh - - letak la harga kita lebih kurang orang sama kan tapi takde la tinggi mana. Kalau orang seratus ribu [RM 100,000] kita lima belas ribu [RM 15,000] dah la.

SNY : Hm faham (tersenyum sambil mengangguk kepala)

SY : (ketawa besar) ha (sambil memandang dan menggerakkan tangan di sofa) jadi makna _ amek kerja - sebulan sekali pun jadi ah.

SNY : hm - - (mengangguk kepala)

NAN : (mengangguk kepala)

SY : Ha tu lah yang *uncle* dapat waktu tu, _ ha sekarang dah takde nyanyi, dah takde apa lah, dah lepas tangan dah (sambil menggerakkan tangan ke hadapan) dah tak boleh dah, *uncle* pun dah, dah letih ah (ketawa kecil)

SNY : Hm (tersenyum)

NAN : Okey kalau boleh tahu, siapa idola *uncle* dalam bidang lakonan? (sambil menggerakkan tangan)

SY : *Uncle* punya idola, sebenarnya pada penyanyi lama tau. Dulu, M. Daud Kilau [Datuk Muhammad Daud bin Kilau, penyanyi Malaysia], R Azmi [Raja Azmi Raja Ambiah, Penyanyi Melayu] pun *uncle* pernah – bukan diri dia tu, lagu-lagu dia. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : hm - (mengangguk)

SY : Kan lagu-lagu dia kan banyak mesej (sambil menggerakkan tangan), lagu dia banyak menegur kita kan haa (menggerakkan tangan sambil tersenyum)

SNY : Hm - - (sambil mengangguk kepala)

SY : Ha jadi *uncle* macam eh ___. Suara dia macam __ bagi gimik tau, ha jadi *uncle* cakap “eh ini lain daripada yang lain” (bermonolog).

SNY : Hm – (sambil mengangguk kepala)

SY : Macam P. Ramlee [Tan Sri Datuk Amar (Dr.) Teuku Zakaria Teuku Nyak Puteh, Seniman Agong Negara] *uncle* suka tapi bukan lah idola, *uncle* suka dia. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Ha yelah (sambil mengangguk kepala)

SY : _ bahagian dia, bahagian dia. (menggoyangkan kedua belah kaki)

SNY : Oh.

NAN : Oh.

SY : Tapi takkan kita nak tiru dia kan. (menggerakkan tangan)

NAN : Hm (sambil mengangguk kepala)

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : Tapi macam penyanyi, ha tu lah, yang kuat tu M. Daud Kilau [Datuk Muhammad Daud bin Kilau, penyanyi Malaysia], sebab lagu-lagu dia banyak lagu nasihat (menggerakkan tangan sambil mengangguk)

NAN : Okey (mengangguk kepala)

SY : Hamadi Hasan [CIS, Ahmadi Hasan @ Pak Chat, Ahmad Bin Haji Hassan, penyanyi, pengarah, penerbit, pelakon dan komposer] _ dia lagu-lagu dakwah. Tapi dakwah yang moden la bukan yang dakwah yang sekarang punya nasyid (sambil menepuk paha), takda (menggeleng)

NAN : Jadinya *uncle* takde – idola kan sape-sape yang _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Takde (menggeleng kepala)

NAN : _ takde (menggeleng kepala)? Okey.

SY : Makna pelakon tu kita, yelah kita menghargai _ dia punya ni _ bakat (sambil menggerakkan tangan)

SNY : _ Ha kat dia punya bakat la.

SY : Bakat dia je, macam pelakon dulu *uncle* suka Nordin Ahmad [pengarah dan pelakon Malaysia] (sambil mengangguk kepala)

NAN : Hm Nordin Ahmad [pengarah dan pelakon Malaysia] (sambil mengangguk kepala)

SY : Watak dia tu, watak pejuang. Ha kita amek dia punya tu je, watak dia tu je (sambil menggerakkan tangan dan tersenyum)

NAN : (Mengangguk)

SNY : Ha - - (mengangguk kepala)

SY : Kawan dia tu biasa la kan (ketawa kecil)

SNY : Hm -- (mengangguk sambil tersenyum)

SY : Kan gitu. (sambil memegang bibir)

MA : Okey boleh *shoot* [gambar] *alright* [baik]

SNY : Okey (ambil membetulkan kertas)

NAN : Okey berbalik pada soalan lakonan tadi, apakah ha *first* [permulaan] _ drama pertama ataupun filem pertama, tajuk ke? (ambil menggerakkan tangan)

SY : Hm

NAN : Ingat tak?

SY : Filem, mula dengan filem dulu la.

NAN : Ha.

SNY : Ha.

SY : Filem pertama ‘Jejaka Perasan’ [tajuk filem Salih Yacob] tahun lapan puluh lima [85]

SNY : Tahun lapan puluh lima [85]

SY : Hm (mengangguk kepala) masa _

NAN : Ha kalau drama?

SY : Drama, tak ingat la (ambil menggeleng kepala) drama sebab _

SNY : Drama banyak _

SY : Hm (mengangguk kepala)

SNY : Drama *uncle* banyak

SY : Ha tu lah tak ingat sebab dia _ (menggerakkan tangan)

SNY : _ _ Drama dengan filem *uncle* sebenarnya banyak.

SY : (Ketawa besar)

SNY : Tapi drama tu macam lagi banyak rasa.

SY : Filem lagi banyak (sambil mengangguk kepala)

SNY : Eh, filem.

NAN : filem lagi banyak.

SNY : Ha drama, ha drama tak

SY : Filem _ enam belas [16] - - filem, hm (sambil menggerakkan kaki)

NAN : Ha nak cerita, filem pertama tu, dia menceritakan tentang apa?

SY : ‘Jejaka Perasan’ [tajuk filem Salih Yacob] tentang kisah orang kampung datang bekerja, cari kerja (sambil menggoyangkan kaki)

SNY : Ha.

SY : Kan, pastu dia perasan la dia punya (ketawa kecil)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Kedudukan dia tu konon, ha dia perasan pasal tentang segi percintaan la. Dia berebut dengan satu orang perempuan, tapi dia takde peluang la, makna (sambil menggerakkan tangan) ha

NAN : Uncle ha ni ke? Sebagai apa? dalam tu?

SNY : Ha watak utama ke?

NAN : Watak utama ke?

SNY : Watak sampingan ke?

SY : Saya - *second hero* [pelakon kedua]

NAN : Oh.

SNY : Oh *second hero* [pelakon kedua].

SY : Kira sepanjang cerita sampai habis la (ambil menggerakkan tangan)

SNY : Oh *second hero* [pelakon kedua]

SY : *Hero* [pelakon utama] dia masa tu ND Lala [Dato' Amir Amzah Salleh, pelakon Malaysia]

SNY : Oh.

SY : Pastu saya dan Badul [Armaya Aman Ramlie, A.R Badul, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia] *partner* [berpasangan] masa tu, kita bahagian komedi je. Dia kisah - - percintaan la tapi komedi. (ambil menggerakkan kaki)

NAN : Watak *uncle* masa tu ha - *uncle* bawa watak *uncle* masa tu macam mana?
Sebagai apa?

SY : Komedi ah, sebagai budak kampung yang datang _

NAN : Oh itu sebagai budak kampung tu la.

SY : Ha (ambil mengangguk kepala) _ _ _ tak tengok lagi eh?

SNY : Apa? (reaksi bingung)

NAN : Ha? (reaksi bingung)

SY : ‘Jejaka Perasan’? [tajuk filem Salih Yacob]

SNY : _ saya pernah tengok tapi saya tak ingat (ketawa kecil)

SY : (Ketawa besar)

SNY : Betul *uncle* (ketawa kecil)

SY : Ha tu lah

NAN : _ _ _ Kalau kitaorang tengok pun, kitaorang kene tanya jugak sebab nak *record* [rakam] ha

SY : Okey.

NAN : Ha okey seterusnya pengarah - - filem la sebab *uncle* lebih kepada filem kan?
(ambil menggerakkan tangan)

SY : Hm -

SNY : Hm pengarah filem.

NAN : Pengarah filem yang paling *uncle* ingat?

SY : Pengarah filem Badul [Armaya Aman Ramlie, A.R Badul, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia] la. Dia – saya dengan dia tiga [3] filem.

NAN : Tiga [3] filem

SY : Hm (mengangguk kepala) ‘Jejaka Perasan’ [tajuk filem Salih Yacob] ,’Mr.Os’ [tajuk filem Salih Yacob] dengan ‘Keluarga 99’ [tajuk filem Salih Yacob].

NAN : Oh A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia] pengarah?

SY : Ha dia pengarah masa tu (sambil mengangguk kepala)

SNY : Oh.

NAN : Oh okey.

SY : Pastu Z.Lokman [Lokman bin Islam Midin, pengarah, penulis skrip dan pelakon Malaysia] sambung dengan ‘Awang Spanar’ [tajuk filem Salih Yacob] ‘Janda Meletup’ [tajuk filem Salih Yacob] apa lagi ah? ‘Mr. Os’ [tajuk filem Salih Yacob], ‘Konstabel Mamat’ [tajuk filem Salih Yacob] (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Oh banyak.

NAN : Kitaorang ada cari, *list* [senarai] kan *uncle* punya filem, memang banyak

SY : (Ketawa kecil) lepas tu ha yang filem tu la yang dua [2] tu dua [2] orang ni la dulu, kemudian ha apa Razak punya tu ada la juga, tapi saya bawa watak -- kecik ah, Roslan [Roslan Ahmad] pun ada juga, watak-watak kecik je ha (sambil menggerakkan tangan) ‘Bayangan Maut’ [tajuk filem Salih Yacob] masa tu cerita ‘Bayangan Maut’ [tajuk filem Salih Yacob] (sambil mengangguk kepala)

NAN : Okey, lokasi penggambaran yang paling di ingati?

SY : Yang paling di ingati, lokasi yang paling di ingati, tak banyak sangat pun.

SNY : (Ketawa kecil) gelabah jugak.

NAN : Oh (ketawa kecil)

SY : "Boleh ke? Aku - - nak" (bermonolog), pasal kita takut - - dialog kan (ketawa kecil)

SNY : Ha -

SY : Tapi dua [2] tiga [3] kali *take* [ambil] jugak, kene ulang balik, kene buat jugak, kadang kadang tak sampai dia punya ni, tapi sebab beza dulu.

SNY : Hm.

SY : Kita kalau berlakon filem kita kene *dubbing* [mengalih suara] tau. (sambil menggaru lutut)

NAN : *Dubbing?* [mengalih suara]

SY : Maknanya _ kita sepanjang *shoot* - - [penggambaran] ni takde suara (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Oh.

SY : Kita cakap je pastu kene tulis balik apa kita cakap (buat gaya sedang menulis), pastu besok masuk dalam satu [1] studio, tayang gambar tu.

SNY : Oh kiranya macam.

SY : Pastu kene ikut __ (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Oh ha asing la?

SY : Jadi *mood* [perasaan] dia tu lari (reaksi kesal dan menggerakkan tangan)

NAN : Oh.

SNY : Oh, dah -- kene _ _

NAN : Nak kene alih suara lagi.

SY : Ha.

SNY : Dah kene -- *uncle* kene bayangkan *uncle* tengah berlakon la dalam tu _ _

SY : Ha tu, jadi kadang-kadang ada terlepas ada tercepat ha itu yang tak datang dia punya tempo yang kita berlakon dulu. (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Ha.

SNY : Ha.

SY : Ha beza.

NAN : Ha macam tu.

SNY : Oh dia tak _

SY : Sekarang taruk [letak] *mic* [mikrofon] je (sambil menunjuk mikrofonnya dia baju)

NAN : Ha.

SNY : Ha.

SY : Apa la ceritanya (ketawa kecil)

NAN : Okey, ha, kalau *uncle* ha ingat lagi tak berapa bayaran kali pertama jadi pelakon?

SY : Jadi pelakon, pertama seribu [RM1000] tu lah (sambil menggaru kepala)

SNY : Seribu [RM 1000]

NAN : Seribu [RM 1000] je, *uncle* rasa berbaloi tak pada masa tu?

SY : Masa tu, *uncle* baru berhenti tentera.

NAN : Ha.

SNY : Ha.

SY : Tentera masa tu tujuh ratus [RM 700], okey la dapat la _ _ (ketawa besar)

SNY : Naik la, meningkat la (ketawa kecil)

SY : Meningkat la untuk nak hidup la kan masa tu.

SNY : Hm -

SY : Jadi *uncle* rasa sekarang nak timba pengalaman je lepas tu, ha baru kita mencebur sikit - - . Kalau dulu bajet nak buat filem bajet seratus ribu [RM 100,000] lebih je, takde sampai sekarang berjuta juta.

SNY : Ha haah.

SY : Dulu murah (sambil menggeleng kepala)

NAN : Jadi bagi *uncle* masa tu berbaloi la?

SY : Berbaloi la untuk peringkat awal (sambil menggaruk kepala) silap-silap kalau orang tak bayar pun, kata takpe lah janji aku dapat berlakon, camtu lah maksud dia.

NAN : Ha, siapa rakan karib *uncle* sepanjang berada di industri seni? Kawan rapat? **BFF?** [Best Friend Forever, kawan baik selamanya] (ketawa kecil)

SY : Yang rapat sangat pun takde sangat la.

SNY : Yang - - bawa *uncle* ke dalam industri seni?

NAN : A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia]

SY : Takde - - A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia] tu pun kebetulan ada orang *recommend* [mencadangkan] la.

SNY : Oh ha.

NAN : Oh orang *recommend* [mencadangkan]

SY : Ha arwah Latif Ibrahim [Allahyarham Abdul Latif bin Ibrahim, penyanyi dan pelakon Malaysia]

NAN : Ha itu pun ada dengar jugak masa A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia] tu *interview* [temu bual] *uncle* tu kan?

SY : Ha (sambil mengangguk kepala)

NAN : Dia ada cerita kat situ.

SY : Dia yang - - meng *recommend* [mencadangkan]

SNY : Oh dia la *recommend* [mencadangkan]

SY : Sebenarnya *uncle* nak amek watak *extra* [tambahan] je (sambil menggaru tangan) ha aku lalu sudah la, biasa. Kita tak harap kita akan pegang watak besar. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hm - -

SY : Lepas tu, _ terus dia pulak paksa “Eh, try Dul” A.R Badul [Armaya Aman Ramlie, penulis skrip, pengarah, pelawak dan pelakon Malaysia], biasa _ _ kita dah biasa gurau dengan dia (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Ha - - (sambil mengangguk kepala)

SNY : Ha -- (sambil mengangguk kepala)

SY : Jadi dia tahu *joke* -- [gurau/ lawak] kita en (batuk sambil menutup mulut)

NAN : Ha soalan seterusnya, bagaimana penerimaan masyarakat terhadap *uncle* pada masa tu sebagai pelakon baru?

SNY : Masa awal-awal?

SY : Masa tu *uncle*, yelah kita pun dalam was was jugak kan, aku ni orang kenal ke tidak en, jadi *uncle* abaikan je, kau kenal ke, kau tak kenal ke, peduli apa, aku nak buat kerja (ketawa kecil sambil menggerakkan tangan) sebab masa tu ha, tapi kita tahu la orang kenal kita, tapi dalam suasana tu kita rasa dah *free* [bebas] dengan orang lain tau, ha maknanya kita boleh tegur orang, orang pun boleh tegur kita, rasa eh senang, senang la, mudah la, kata orang, dimana mana pun orang kenal kita kan, jadi dulu India Cina [Kaum di Malaysia] kenal kita tau, ha sekarang Cina India [kaum di Malaysia] tak kenal la (ketawa kecil) tu sebab *uncle* ada buat _ album tu satu lagu tamil [Bahasa India di Malaysia].

NAN : Oh ada ?

SY : Ada. Satu lagu tamil [Bahasa India di Malaysia]. Lagu lama la.

NAN : Oh.

SY : Ha, sebab nak menghargai diorang terima kita.

SNY : uncle ada lagu tamil [Bahasa India di Malaysia] eh, uncle pandai cakap bahasa tamil [Bahasa India di Malaysia] ke?

SY : Takde (menggeleng kepala)

SNY : Habis? Uncle _

SY : Kene belajar la.

SNY : Oh.

NAN : Belajar untuk album tu je?

SY : Irama lagu tu, lagu tu memang ___ kira orang suka la lagu tu (sambil mengangguk kepala)

SNY : Oh.

SY : Yang tamil [Bahasa India di Malaysia] tahu la, kadang-kadang *uncle* _ buat show [persesembahan] pun *uncle* kene ada orang India [Kaum di Malaysia] ___ kan?
Biasa lah, selit la satu lagu tamil [Bahasa India di Malaysia]

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Dia pun oh dia kata (sambil mengangguk kepala dan tersenyum)

SNY : Ha.

NAN : Okey seterusnya, pengalaman yang tidak dilupakan sebagai seorang pelakon?

SY : Oh pengalaman, dulu kita suasana macam drama, macam *show* [persesembahan] ada jugak, kita kata orang kene kencing [ditipu], tak dibayar.

NAN : Oh yeke?

SY : Ye ah (mengangguk kepala)

NAN : Tak dibayar?

SNY : Maksudnya filem dah siap, ha _

SY : Apa tu drama la.

SNY : Ha drama tu dah siap tapi tak dibayar?

SY : Takde hm (sambil menggeleng kepala)

NAN : Takde -- buat ni? Apa -apa *report* [laporan], tindakan?

SY : Dulu mana ada *lawyer* [peguam] -- ni semua (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Biar je?! (reaksi terkejut)

SY : Uncle __ pernah kene kat Sabah [Malaysia] , uncle duduk dua belas [12] hari sana, *show* [persesembahan] tu dah bape tempat dah buat, konon simpan duit tu kat diorang la, *promoter* [penganjur] la yang akan jaga, so nak balik, baru dia bagi. (sambil membuat gaya menghulurkan duit)

SNY : Hm.

SY : Sudahnya duit hotel, duit makan kat hotel pun tak dibayar. Ha.

NAN : Habis bayar sendiri?

SNY : Bayar sendiri?

SY : Nak bayar sendiri mana, duit kita semua kat dia. (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Oh.

SNY : Pastu macam mana?

SY : Uncle balik dengan tiket kapal terbang.

SNY : Ha ? sebab?

SY : Kan tiket kapal terbang yang dia bagi tu je la.

SNY : Ha.

SY : Pegi balik kan.

SNY : Haah.

SY : Itu je.

NAN : Habis mengenai bayaran tu?

SY : Bayaran tu habis gitu ah takde apa la.

SNY : Tapi *show* [persembahan] tu maksudnya drama tu ada __

SY : Tak itu *show* [persembahan]

NAN : Oh *show* [persembahan]

SNY : Oh *show* [persembahan] tu oh _

NAN : Oh okey.

SY : Dua belas [12] hari, makna banyak tempat kita pegi pedalaman tu (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hm.

SY : Jadi kita nak buat duit macam mana, takkan kita nak buat duit kan? Jadi konon –

NAN : Jadi maksudnya _ _

SY : Dia jaga la, esok dah *last* [akhir] tu baru dia bayar kita terus (sambil menggayakan tangan memberi duit)

NAN : Oh.

SNY : Oh.

SY : Konon -- nya la.

SNY : (ketawa kecil)

SY : Tapi konon tinggal konon je la.

SNY : Hm --

NAN : Maksudnya bayaran yang sepatutnya dia bayar kat uncle tu dia jadi labur untuk makanan, hotel _ _

SY : Takde hotel (sambil menggelang kepala) pun dia tak bayar.

SNY : Kiranya memang _

SY : Kita terpaksa panggil inspektor polis pulak tolong .

NAN : Oh.

SY : Diorang tolong, pastu kita cakap macam mana empat [4] lima [5] artis _ _ cakap, ini dah janji diorang.

NAN : Hm.

SNY : Hm yelah.

SY : Jadi ada yang jenis jenis macam tu jugak, orang dulu-dulu kan, mana kita pun, tsk (mencebik) susah nak cakap la

SNY : Hm -

SY : _ _ Itu lah jatuh bangun dia

NAN : Oh, okey.

SY : Tapi rezeki lain pun ada lah, kita pun boleh dapat *show* [persembahan] - - kat tempat lain.

NAN : Okey seterusnya, pengalaman *uncle* bekerjasama dengan pelakon, bekerjasama atau berlakon dengan pelakon baru, pelakon sekarang?

SNY : Ha *uncle* pernah

NAN : Pernah

SNY : Ada kerjasama dengan pelakon baru ke *show [persempahan]* ke?

NAN : *Show [persempahan]* ke?

SY : Sebab abang [CIS *uncle*] dulu ___. Jadi takde *partner* [pasangan]

SNY : Hm.

SY : Aku la berlawak, aku la menyanyi, aku la ___.

SNY : Kiranya *uncle* tak _ maksudnya dengan artis baru sekarang pun takde apa apa

-

NAN : **Takde _**

SNY : **Takde ni sangat _**

SY : Takde

NAN : Oh okey.

SNY : Ha.

SY : *Uncle* takde _ semua orang *uncle* kenal gitu je la, takde, berlakon pun yelah kita, watak kita tu takde, tak pernah jumpa dengan diorang, takde kot (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Macam baru -- ni kan *uncle* ada *show [persempahan]* dengan ‘SEPAHTU’[Jep Sepahtu, Shuib Sepahtu, Rahim Sepahtu, Kumpulan pelawak Malaysia] kan?

SY : Ha -- (mengangguk kepala)

SNY : Ha macam mana? Diorang ajak *uncle*, macam ___.

SY : Diorang dah kira macam *respect* [hormat] kita la.

SNY : Oh sebab *uncle* _

SY : Ha kan, kalau kau tak *respect* [hormat] orang lama, susah la.

SNY : Faham - -

SY : __ Kita nak kene ada *respect* [hormat] walaupun orang baru.

SNY : Hm.

SY : Baru kita dapat lepaskan yang apa yang kita nak sampaikan. Tapi kalau kau nak tunjuk kau *terror* [hebat], kau hebat ha kau cakap sorang sorang la, aku diam. (ketawa kecil)

SNY : (Ketawa besar)

NAN : Jadi *uncle* bekerjasama dengan diorang semua tu okay la?

SY : Okey alhamdulilah. Tapi takat ni dengan ‘SEPAHTU’[Jep Sepahtu, Shuib Sepahtu, Rahim Sepahtu, Kumpulan pelawak Malaysia] tu okey la, dia pun ada orang lama dalam tu, kan? (menggerakkan kepala)

SNY : Hm.

NAN : Hm.

SY : takde masalah. (sambil menggerakkan kaki) [ralat] __ suruh tengok, haram.

NAN : Oh hm.

SNY : Oh hm.

SY : Yang dia penari dangdut, apa ke? (sambil menggerakkan kaki)

NAN : Itu bukan yang kacau - - *uncle* tu ke?

SY : Ha?

NAN : Ha siapa ah? Raja Farah? [Raja Farah Raja Aziz, model, pengacara dan pelakon Malaysia] bukan? Eh Raja Farah [Raja Farah Raja Aziz, model, pengacara dan pelakon Malaysia]

SNY : Raja Azura [Y.M Raja Azura binti Tengku Ahmad Tajudin, penghibur dan pelakon Malaysia] _ yang mana ni?

SY : Ada yang dia penari dangdut, ___ drama (batuk sambil mengoyangkan kaki) tak tengok la tu (sambil menuding jari)

NAN : Banyak *uncle*

SNY : Okey mengenai lakonan, boleh tak *uncle* cerita serba sedikit mengenai drama drama yang *uncle* lakonkan, drama – drama yang *uncle* ingat la.

NAN : Drama

SNY : Yang macam kene dengan jiwa *uncle*

SY : Sebab *uncle* dah lama tinggalkan drama tu, jadi cam *uncle* tak ingat mana satu drama yang *uncle* pernah berlakon tu.

SNY : Oh.

SY : Ha jadi takde, kalau filem tu *uncle* ingat lah (sambil menggerakkan tangan) ha kalau drama tah (sambil menggaru kepala)

SNY : Ha drama dah _

SY : Sebab drama masa tu (sambil menunjuk ke arah belakang) tak keluar tv [televisyen] lagi, jadi benda tu dah hilang gitu je la.

SNY : Oh ha.

SY : Ha.

SNY : Ha *uncle*, makna *uncle last* [akhir] berlakon drama, drama apa?

NAN : Ha.

SY : Tak ingat, itu pun tak ingat (menggeleng) (ketawa kecil)

SNY : (ketawa kecil) tak ingat?

NAN : Tahun bila pun tak ingat? (ketawa kecil)

SY : ___ dalam tahun sembilan puluh [90] an la (sambil menggerakkan kaki)

NAN : Oh, lama dah.

SY : Lama dah.

SNY : Hm -

SY : Sebelum sembilan puluh [90] an, sebelum *uncle* pegi radio, *uncle* pegi – apa ni *show* [persempahan] dulu, ha dah album tu, *uncle* berhenti *shooting* [penggambaran] drama, berlakon, kemudian *uncle* pegi cebur bidang nyanyian, tu yang enam [6] album, ha (mengangguk kepala)

NAN : Tajuk drama -- yang *uncle* ingat?

SY : Tak ingat (sambil menggeleng kepala) ah, _ tak tahu, tak jumpa kat YouTube pun (ketawa kecil)

SNY : Kalau pelakon drama yang rapat _

NAN : Yang rapat dengan *uncle*? *Uncle* ingat?

SY : Yang rapat (sambil menggoyangkan kaki)

SNY : Pelakon drama.

SY : Pun jarang, kita pun tak rapat _ _

NAN : _ uncle pun tak banyak drama kan

SY : Mana kita macam radio dulu balik tidur, habis cerita. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Okey watak yang paling mencabar yang pernah *uncle* lakonkan?

SY : Di Indonesia, watak tu watak komedi, *uncle second hero* [pelakon kedua] daripada Barry Prima [Hubertus Barry Knoch Prima, pelakon kebangsaan Indonesia] sebab dia macam dia - - kisah kampung (sambil menggerakkan tangan), kisah silat, *uncle* nak buat silat komedi, itu yang letih aku.

NAN : Silat komedi?

SY : Silat komedi, tapi ada _ la, wui letih, macam silat biasa ni (sambil membuat gaya silat) tolak tepis _ _ habis, *uncle* nak benda - - yang (ketawa kecil)

NAN : Kenapa? Silat tu - - nak dijadikan lawak ke?

SY : Silat tu corak dia mesti lain, kene macam Jackie Chan [Datuk Fang Shilong, pelakon Hong Kong]

SNY : Ha kene ada unsur lawak la.

SY : Ha.

NAN : Oh silat komedi kan?

SY : Ha komedi.

SNY : Oh.

SY : Jadi *uncle* alamak (sambil menggaru kepala) tapi malam latihan, esok *shoot* [penggambaran] bukan haritu terus dapat _ takde (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Oh.

NAN : Sekali je latihan?

SY : Ha malam tu buat la dua [2] tiga [3] kali, sebab diorang nak *shoot* [penggambaran] mana yang diorang nak amek. (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Ha faham –

SY : Ha tu lah memang penat, letih tapi pengalaman kan. Pasal kita biasa _ apa buat _ lawan -- kampung je, sepak tendang gitu je, ini nak kene (sambil menggerakkan tangan) ada ramai pulak musuh-musuh lagi, ha jadi nak buat satu benda karakter yang lain la (sambil membentulkan kedudukan di sofa)

SNY : Hm –

NAN : Tapi orang yang ajar tu _

SY : Ha.

NAN : Dia kene ajar macam silat betul ke _

SY : Takde, *uncle* bawak corak komedi

NAN : Oh.

SY : Ha kau tengok ‘Jampang’ [Tajuk filem Salih Yacob] sendiri

NAN : (Ketawa kecil)

SY : Ha baru tahu.

NAN : Ha okey.

SY : Ha benda yang - - yelah *uncle* kene dalam selit selitkan komedi dalam tu.

NAN : Hm.

SNY : Oh, uncle kene bersilat tapi kene buat lawak, lawak jugak.

SY : Kene - - ha lawak jugak. Orang tu kene apa macam macam la, perangai *uncle* kat situ (ambil menggerakkan kaki)

SNY : (Ketawa kecil) ha drama, okey kalau filem yang memberi kesan kepada *uncle*?
(ambil menggerakkan tangan)

SY : Filem yang memberi kesan, ‘Jampang’ [Tajuk filem Salih Yacob] tu lah, kat indon [Indonesia] tu, pengarahan dia.

SNY : Memang - - mencabar (ambil mengangguk kepala)

SY : Sebab dia punya corak cerita, *mood* [perasaan] dia lain, sini asal siap, “okey dah, siap” ala, sana tu sebulan jugak *uncle* buat (ambil mengangguk kepala)

SNY : Oh (ambil mengangguk kepala)

SY : _ _ Ha *shooting* [penggambaran] (mengangguk kepala) sebulan. Duduk kat kawasan - - ha perkampungan tu.

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

NAN : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : Jadi banyak - - kan, mandi pun pakai air telaga (sambil membuat gaya mengambil air telaga) kene ceduk.

NAN : Oh (sambil mengangguk kepala) tapi pengarah dia, pengarah?

SY : indon [Indonesia]

NAN : Orang Indonesia jugak (sambil menggerakkan tangan) okey (menggerakkan kepala)

SNY : Hm (mengangguk kepala)

SY : Pastu uncle dah - - tak, tak larat lagi, tu *uncle* balik kalau tidak dulu *uncle* duduk Indonesia la.

SNY : Hm -- (mengangguk kepala)

SY : Sebab dia lain daripada yang lain la, sebab biasa kita sini hafal skrip, jalan sudah (bunyi loceng pintu)

NAN : Ha soalan seterusnya mengenai nyanyian, ha *uncle* boleh tak ceritakan serba sedikit pengalaman *uncle* menjadi seorang penyanyi?

SY : Penyanyian ni sebab uncle dah bermula daripada Jabatan penerangan [PENTARAMA] dulu.

SNY : Hm -- (mengangguk kepala)

SY : *uncle* sebagai penyanyi, kita dah biasa menyanyi la, mana dipentas, kemudian semasa orkestra tentera darat dulu pun *uncle* menyanyi (sambil mengangguk kepala)

NAN : Oh ye?

SY : Uncle menyanyi keluar *tv* [televisyen]

SNY : Oh.

NAN : Oh ____

SY : Takde.

SNY : Memang kiranya awal awal ____ (sambil membetulkan kedudukan di sofa)

SY : Kita orkestra dah ada kan, kita dah buat persembahan tu besar (sambil mengangguk kepala) orkestra tapi buat untuk kem kem di seluruh Malaysia la, Sabah [Malaysia], Sarawak [Malaysia], jadi nyanyian tu dah biasa, kemudian dah biasa buat nyanyian di *tv* [televisyen]. Jadi kat situ baru *uncle* buat album, baru lah benda tu bermulanya buat nyanyian ni tadi (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

NAN : Jadinya dah *start* [mula] nyanyi --, orkestra ____

SY : Uncle dah siap dah semua, menyanyi, berlakon, berlawak, menari (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Masa awal awal tu.

SY : Awal awal tu dah ada (ralat)

SNY : Oh kiranya masa *uncle* jadi tentera tu semua *uncle* _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Semua *uncle* dah buat, pasal *uncle* di kampung, masa sekolah pun *uncle* banyakkan bergurau.

SNY : (mengangguk kepala)

NAN : (mengangguk kepala)

SY : Jadi kita dah biasa bergurau senda, berlawak lawak (sambil menggerakkan tangan) camtu lah dengan kawan kawan, jadi benda tu dah jadi kita dah takda masalah la.

NAN : Dari tahun bila? *Uncle* ingat tak?

SY : Mana tahun lapan puluh [80]

NAN : Tahun lapan puluh [80] (sambil mengangguk kepala)

SY : Hm (mengangguk kepala) tapi masa kat sekolah uncle takde tanding - - Cuma masa tahun lapan puluh lima [85] tak silap, *uncle* _ bakat - - RTM, uncle dapat nombor tiga [3] la.

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : Ha masa lawak tu, sebab kita berlawan dengan orang orang RTM [Radio Televisyen Malaysia]. Masa tu _ kumpulan tu, dia dah keluar tv [televisyen] dah menang dah (ketawa kecil). Program dia banyak kan, ha dia menang, dia nombor satu [1], kumpulan Os masa tu dah ada ‘Santan berlada’ ha macam abang [CIS, *uncle*] belum ada apa lagi.

NAN : Jadinya *uncle* mula ceburkan diri dalam bidang nyanyian ni masa _

SY : Masa di pentas masuk dalam badan kesenian.

SNY : Oh (mengangguk kepala)

NAN : Jadi sebelum tu pun ada nyanyi jugak kan, masa _ tentera tu kan?

SY : Iya tahun lapan puluh [80] (sambil mengangguk kepala) tentera lapan puluh tiga [83] (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Ha *start* [mula] industri seni?

SY : Industri seni tahun lapan puluh [80] la dengan Jawatan Penerangan tu badan kesenian.

NAN : Okey, ha tanya siapa yang bawa atau berikan tawaran kepada *uncle* untuk menjadi penyanyi?

SY : Takde. (sambil menggeleng kepala)

NAN : Takde?

SY : Takde siapa. Bila dia tengok, bila dia _ tengok, dia kata buat, buat ah (ketawa kecil)

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

NAN : (Mengangguk kepala)

SY : Dia tanya minat tak?

SNY : (Batuk kecil)

SY : Boleh ah, kalau boleh - - jual, buat je la (sambil menggerakkan tangan) ha lepas tu album pertama kedua tu kurang anu sangat la sebab _ masa zaman - - tu kan royalti kita pun tak dapat kutip tapi yang ‘Pisang Panas’ [tajuk lagu Salih Yacob] tu ha mula melonjak, sebab masa tu dah lagu lagu moden en, lagu lagu _, semua lagu kita masukkan.

NAN : Apa album pertama *uncle*? Tajuk dia?

SY : Yang pertama yang dulu la, ‘Lama dan Sekarang’ [Album pertama Salih Yacob] tajuk dia.

NAN : Tajuk dia tu? (sambil mengangguk kepala) yang *uncle* cakap tak berapa dapat sambutan?

SY : Ha dia dapat sambutan tapi kita tak dapat *deal* [berurusan] dengan yang betul. (sambil mengangguk kepala)

SNY : Hm (mengangguk kepala)

SY : Jualan dia berapa (bunyi telefon berdering) kita tak tahu, masa tu macam kita ni, takpe lah aku ada album, aku dah boleh buat *show* [persesembahan] sudah lah (ketawa kecil)

NAN : Okey *uncle* pernah jadi komposer?

SY : Tak pernah. (menggeleng kepala) __ *uncle* dulu tak minat muzik.

NAN : Tak minat muzik? (ketawa kecil)

SNY : Tak minat muzik? (ketawa kecil)

SY : Tak minat ah.

NAN : **Tak minat nyanyi?**

SY : Nyanyi tu _ main main je.

NAN : **Oh (sambil mengangguk kepala)**

SY : Tapi bila dah kerja, kene nyanyi ah

NAN : **Kene serius ah.**

SY : Kene buat ah (ketawa kecil) kene belajar la

NAN : **Oh okey faham (sambil megangguk kepala)**

SY : Ha jadi *uncle* bukan bercita-cita nak jadi penyanyi pun, takde, nak jadi pelakon pun takde. (sambil menggeleng kepala). Cuma minat, saje minat - - gitu je.

NAN : **Okey.**

SY : Minat-minat kat luar _ _

NAN : **Uncle pernah menulis lirik lagu?**

SY : Ada pernah (sambil mengangguk kepala) *uncle* punya album tu lah.

NAN : **Album *uncle* sendiri la?**

SY : Ha (sambil mengangguk kepala) *uncle* tulis sendiri kat berapa album ah? Lagu ah? banyak jugak.

NAN : Oh banyak (sambil mengangguk kepala)

SY : Ha (mengangguk kepala)

NAN : Oh jadi *uncle* banyak la tulis ah lirik lagu?

SY : Lirik - - masa tu - - pasal *uncle* ikut pada keadaan semasa tapi lagu - - lirik tu, lagu - - tu pulak RTM [Radio Televisyen Malaysia] band [sekat] ah. Sebab kita _

NAN : Kene *band*? [sekat]

SY : Sebab kita ni jenis cakap lepas (ketawa kecil)

SNY : Oh (ketawa kecil)

SY : ___, ‘Pisang Panas’ pun kene *band* [sekat] dulu

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Ha tapi bila dah pasar malam meletup-letup, orang teksi pun pasang, semua pasang, diorang pun (mengerakkan tangan) ikut je la, tapi tak dia takde *push* [tolak] la.

SNY : Hm -- (mengangguk kepala)

SY : Ha itu je la.

NAN : Okey, *uncle* pernah bergabung dengan mana-mana penyanyi?

SY : Takde

NAN : Bukan ada ke?

SNY : Yang dengan M. Nasir [Datuk Mohamad Nasir Mohamed, penyanyi Malaysia] tu?

SY : Ha dengan M.Nasir [Datuk Mohamad Nasir Mohamed, penyanyi Malaysia] ada la (sambil mengangguk kepala) raya, kemudian dengan Farid Aja [Nur Rizqi Farid Ma'ruf, pelakon Indonesia]

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : _ lagu indon [Indonesia]

NAN : (Mengangguk kepala)

SY : Lagu ‘Romantika’ [tajuk lagu Salih Yacob] tu lagu dia, ha.

NAN : Macam mana boleh ni boleh buat *collaboration* [kerjasama] dengan M. Nasir [Datuk Mohamad Nasir Mohamed, penyanyi Malaysia]?

SY : M. Nasir [Datuk Mohamad Nasir Mohamed, penyanyi Malaysia] pasal dia nak uncle lama, dia minat *uncle* dulu, kan ada cerita dulu kan, tapi *uncle* pun tak faham apa yang dia minat kat aku kenapa (ketawa kecil)

NAN : (Ketawa kecil) Oh dia yang ajak _

SNY : (Ketawa kecil) Oh dia yang ajak *uncle*

SY : Ha yelah kalau orang lain mampos dia tak layan, Salemm [Allahyarham A.M. Salim Abdul Majeed, penyanyi Malaysia] tu “Oh ni orang kampung mana ni balik la” (menggerakkan tangan sambil ketawa besar) tapi dia minat tak tahu la, dia minat persembahan yang *uncle* bawa cara (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Hm (mengangguk)

SY : dalam lagu tu dia minat. Ha tu buat raya dengan dia tu. Ha tapi masalahnya masa tu, kesilapannya *uncle* kerja radio.

SNY : Oh.

SY : Jadi radio lain tak boleh pasang (sambil menggerakkan tangan)

SNY : Ha - - (mengangguk)

SY : Jangan cakap la kata, eh takde la kita takde _ _ kau bohong la, benda tu memang kau takkan pasang punya, _ takkan kita nak syok sendiri pasang lagu kita (ketawa besar)

SNY : (Ketawa kecil) tak boleh.

NAN : (Ketawa kecil sambil menutup mulut)

SY : Ha itu sampai satu tahap tu politik-politik ini yang kita tak boleh nak buat.

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Ada ketika kau tak boleh keluar RTM [Radio Televisyen Malaysia], ada ketika kau tak boleh keluar TV3 [Sistem Televisyen Malaysia Berhad] ada ketika _ sebab kau dah satu stesen yang lain. Jadi mana, apa apa pun syarat dia la, orang kata dicalonkan tu, tercalon tu untuk diorang menang, bukan untuk kita menang. Ha padahal *uncle* rasa rating nombor satu radio tapi apa pulak jawapan dia kat situ, tapi tak kesah la itu kau punya pasal la (sambil menggerakkan tangan) _ _ _ _ ha itu je la *uncle* pegang.

NAN : Okey, apakah album *uncle* paling laris sepanjang bidang nyanyian?

SY : ‘Pisang panas’ [tajuk lagu Salih Yacob] tu lah (sambil menggerakkan tangan)

NAN : ‘Pisang Panas’ [tajuk lagu Salih Yacob] tu yang paling laris?

SY : Kemudian diikut ‘Tiga Kali Lubang’ [Tajuk album Salih Yacob]

NAN : Okey (mengangguk)

SY : Ha tu paling laris sampai tiga ratus ribu [RM 300,000] ni, masa tu yang mana memang diorang terkejut la, sebab lagu lagu tu kita pasal banyak bawa unsur dangdut, rap.

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : *uncle* dah bawa rap dah mula mula, ‘Pisang Panas’ [tajuk lagu Salih Yacob] tu rap.

NAN : Oh (mengangguk)

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Ha (mengangguk) sampai yang *uncle* tanya yang penyanyi rap yang baru ni kan (sambil menggerakkan tangan) dia pun terkejut eh, oh masa tu kau belum lahir, kau mana tahu (ketawa kecil)

NAN : (Ketawa kecil)

NAN : Ohh -lagu dengan album beza eh?

SY :Ha beza

NAN : Beza. Apa beza lagu?

SY : Lagu ni setakat kau nyanyi katalah sekarang ni diaorang boleh buat satu [1] lagu (sambil menunjukkan jari satu)untuk tak payah dua belas lagu [12] (sambil menggerakkan tangan) album. Baru jadi album. Sekarang satu lagu je (sambil menunjukkan jari satu). Lagu ni awak boleh pilih awak tak ada ni awak ambik ni, tak ada ni awak ambik ni

NAN : Okey. Bagaimana penerimaan masyarakat terhadap *uncle* pada masa itu sebagai penyanyi baru?

SY :Penyanyi baru masa tu ya.

NAN : Ha (mengangguk)

SY : Ada satu perubahan lah yang *uncle* rasakan sambutan dia tu memang luar biasalah.

NAN : Oh ha (mengangguk)

SY : Ha jadi bila *uncle* bawa sesuatu tu orang berminat. Kita- dulu buat mana konsert kat *funfair* [pesta ria] je (menggerakkan tangan di paha) ada lah sepuluh ribu [10 000] orang, lima ribu [5000] orang itu dah kira banyak lah tu.

NAN : Ramai juga (mengangguk)

SY : Ha yelah ramai lah juga ha tapi masa tu lah cara kiaorang cari kerja (menggerakkan tangan) cari makan

SNY : Oh kiranya macam penyanyi tu dapatlah dia punya bayaran apa semua

SY : Ha dapat lah tapi tu lah dulu punya bayaran lah seribu setengah [RM 1500] tak mencapai yang (ketawa kecil).

NAN : Pengalaman yang tak dapat dilupakan sebagai seorang penyanyi?

SY : Pengalaman yang itu lah yang kena tipu tu lah (ketawa kecil sambil menggerakkan kaki).

SNY : Oh yang tu (mengangguk)

SY : Yang kita dah buat *show* [persesembahan] dah semua dah lengkap tapi bayarannya tak ada _.

NAN : Oh yang tu (mengangguk)

SY : Tapi tak apa sampai kita minta tanya orang rumah ada duit taxi tak? Kenapa? Nak balik ni duit tambang tak ada (ketawa besar sambil meletakkan kedua belah tangan ke perut) daripada *airport* [lapangan terbang].

SNY : Hm (mengangguk)

NAA : Sampai gitu eh (memegang kaki)

SY : Tapi benda tu yelah itu - - hitam putih kata orang dia punya asam garam (meletakkan tangan ke paha dan menggosok paha) lah tapi kita hidup juga tapi tidaklah mendatangkan apa benda pun tak apa lah. Pengalaman kena lalu lah macam-macam (reaksi sedih).

SNY : Okey, seterusnya ha pendapat apa pengalaman *uncle* sebagai seorang penyampai radio? Maksudnya pada tahun bila *uncle* mula jadi?

SY : Tahun 2006

SNY : Oh 2006 (mengangguk sambil menulis di kertas)

NAN : Oh 2006 (menulis di kertas)

SY : sampai 2018 (menggerakkan kaki).

SNY : Uncle jadi DJ [disc joy] ha penyampai radio ni siapa yang bagi tawaran__?

SY : Itu orang ha *Astro* [syarikat saluran televisyen] yang orang radio lah *Sinar* [saluran radio Malaysia] dia datang jumpa *uncle* dia kata nak *offer* [tawar] *uncle* sebagai *DJ* cakap macam mana aku nak buat?

SNY : (Ketawa kecil)

SY : *Uncle* tak ada ni kan takkan aku nak tukar aku punya watak aku macam mana kan?

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Kata buat je. Tu yang *uncle* tu yang buat merapu-rapu tu lah dengan lagu merapu apa semua. Jadi disitu orang nak kan satu kelainan (menggerakkan tangan) jadi __ __ haa itu info-info *uncle* bahagian ni je bahagian __ diaorang bahagian info-info yang ha tu sebab *uncle* tak boleh bagi info kalau info kang mengarut - -

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Ha dulu ada sekali (menggaru kaki) *uncle* baru mula- -*Sinar* [saluran radio Malaysia] dia bagi trafik--kan kita baca tapi masa tu diaorang tak ada.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Pasal *uncle* fikir suasana tu *uncle* fikir sampai bila aku nak menyanyi pun sampai bila _ _.

SNY : Cari pengalaman baru (mengangguk)

SY : Cari pengalaman baru ni mungkin lain sikit (menggerakkan tangan di atas paha) ha alhamdulillah lah dengan gaji yang lumayan lah.

NAN : Oh lumayan (mengangguk)

SY : Memang kata orang uish boleh goyang kaki lah tak ada lagi nak fikir apa-apa (meletakkan tangan di tepi sofa) kita dah belas tahun *uncle* dapat rasakan kehidupan yang luar biasa lah.

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Dengan keluarga yang luas membesar dia dapat tampung semua tu ha (menggerakkan tangan kanan).

SNY : Apa segmen-segmen yang *uncle* dapat sepanjang jadi DJ radio? Segmen awal-awal laha masa *uncle* dah jadi DJ radio segmen apa?

SY : Dia segmen dia--ada-- satu[1] jam dia ada empat[4] jam. Satu jam tu satu segmen dia lain-lain lah.

SNY : Oh (mengangguk)

NAN : Kiranya *uncle* punya ni empat [4] jam tu lah (menggerakkan tangan)

SY : Empat [4] jam tu lah. Jadi ada yang bercakap dengan pendengar lah ada yang *call* [menelefon] kita. Haa tapi kita kena melayan cara *joke* [gurau] tak boleh cara macam “yoo yoo” (menggerakkan tangan kiri membuat gaya DJ)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : macam DJ tak nak diaorang.

NAN : (Ketawa kecil)

SNY : Ha yelah (mengangguk)

SY : Orang lain takpe cakap macam tu ha. Jadi pastu segmen yang kedua macam--kita buat teka-teki kita buat pantun (menggerakkan tangan) macam tu lah. Jadi itu sebenarnya pengalaman jadi *uncle* kumpulkan satu [1] kedudukan satu[1] corak yang mana seni ni di dalam semua- - bidang tapi dengan lagi bidang tu berbeza corak dia. Lakonan , nyanyian semua lain-lain melawak, *host* [pengacara] (menggerakkan tangan) macam mana *uncle* nak jadi *host* [pengacara] ha itu pun sesuatu yang (menggerakkan tangan) dia *live* [siaran langsung] kan dia macam dalam *Youtube* tu. Jadi nak selamatkan benda--tu adalah paling- - kitaorang (menggeleng) *uncle* tak berani nak bagi dua [2] tiga [3] kali lah. Sekali okey cukup aku tak nak lagi dah (ketawa besar sambil menggosok mulut) takut benda lain yang datang (menepuk paha).

SNY : Segmen yang paling *uncle* gemari? Yang *uncle* suka segmen apa? Yang *uncle* paling ingat lah.

SY : *Uncle* ni apa bidang semua kita lalu apa bidang *uncle* minat lah

SNY : Okey (mengangguk)

SY : Janji boleh buat kerja. Kerja tu jadi sudah (menggerakkan tangan) *uncle* tak ada nak mengharapkan ada benda ni (menggerakkan tangan kanan dan menggaru telinga) _ _ tak ada semua tu. Pasal bidang kita corak dia berbeza. Komedи pada radio ni lain, komedi pada pentas lain, komedi pada drama lain (sambil menggerakkan tangan kiri). Drama dialog tu tak boleh ubah. Macam radio ni, ikut spontan kita (menggerakkan tangan) itu banyak beza lah.

SNY : Penutup lah (mengangguk)

NAN : Biasa daripada pukul berapa ke pukul berapa (menggerakkan tangan)?

SY : Dia satu [1] jam satu [1] jam (menggerakkan tangan kiri).

SNY : Maksudnya *uncle* ?

NAN : *Straight* [terus] ke ?

SY : Haa pukul tiga [3]. *Uncle* dulu pukul dua [2] sampai pukul enam [6].

SNY : Ohh pukul enam [6] (mengangguk)

NAN : Ohh pukul enam [6] (mengangguk)

SY : Kalau pagi pukul enam [6] sampai pukul sepuluh [10] (menggerakkan tangan kiri).

SNY : Ohh pukul sepuluh [10] (mengangguk)

NAN : Segmen yang sama? (menggerakkan tangan)

SY : Lain

NAN : Ohh lain. Segmen pagi ?

SNY : Segmen pagi Santai _ _ _

SY : Segmen pagi, segmen pagi lah (menggerakkan tangan kiri)

SNY : Segmen pagi ‘Santai Sinar’ [rancangan radio *Sinar FM*] kan ?

SY : Ha ‘Santai Sinar’[rancangan radio *Sinar FM*] jadi macam- - benda-- tu kena ada *something* [sesuatu] yang takkan sampai empat [4] jam tu (menggaru kepala) _ _(batuk) berair (menggaru kepala) lah telinga diaorang.

SNY : Ha betul--(mengangguk)

SY : Biar diaorang dengar sesuatu yang (menggerakkan tangan kanan) ehh dah lain dah (menggerakkan tangan kanan). Diaorang tunggu segmen--tu .

SNY : Yang *uncle* haa ada buat apa yang jadi ‘Abang Jem’,

SY : Ha (mengangguk)

SNY : ‘Mak Neng’

SY : Ha ‘Mak Neng’ [Neng Yatimah, seniwati filem Melayu]

SNY : ‘SY’

SY : ‘SY’, jadi kita nak kita nak adanya orang ada yang bercakap kata dia dengar kitaorang punya ni, dia kata macam kitaorang (tunjuk diri sendiri) ni ada kat sebelah diaorang.

SNY : Dia seronok lah

SY : Ya seronok kan

SNY : Uncle macam banyak watak (mengangguk kepala)

SY : Tak, tu *uncle* rasa tu satu[1]-- kejayaan lah dalam walaupun kita tak ke mana, orang tak pernah terima kita tapi sepanjang *uncle* tu, *rating*[penilaian] yang kitaorang punya *rating*[penilaian] yang nombor satu[1] ha walaupun tak dapat apa-apa pun tak apa lah.

SNY : Uncle jadi ‘Abang Jem’ tu sebab apa? Sebab macam mana uncle terfikir jadi ‘Abang Jem’ tu?

SY : Ha sebab ‘Abang Jem’ (menggerakkan tangan kiri)tu ketika pagi kan *jammed* [tersekat]

SNY : Oh ha tu ke sebabnya. Lah ye ke (ketawa kecil) ingatkan kenapa?

SY : Takde

NAN : (Ketawa kecil) oh tak terfikir pulak.

SY : Sebab *jammed* [tersekat] jadi kita ubah suara tu supaya orang, orang akan rimas (menggerakkan tangan), risau (ketawa besar) ha jadi ubah je lah cara dia macam tu (menggerakkan tangan). Ha tu sebenarnya ‘Abang Jem’ tu.

SNY : Oh sebab *jammed* [tersekat] pagi

SY : *Jammed* [tersekat] pagi memang *jammed* [tersekat].

SNY : Oh (reaksi teruja)

NAN : Oh (reaksi teruja)

SY : Diaorang, kitaorang ni untung pasal pagi sebab apa. Pendengar--kita di waktu pergi kerja tu dia kata inilah satu benda *tension* [tekanan] (menggerakkan tangan dan menunjuk dada) yang dia nak *release* [keluarkan]. Maknanya nak pergi kerja (membuat gaya memandu) *relax* [santai] sampai terlajak.

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : (Ketawa kecil)

SY : Tempat pun ada alamak aku dah. Ada *driver* [pemandu] lori tu “aku dah terlepas *highway* [lebuh raya]” (membuat gaya memandu sambil ketawa besar) dah satu [1] lagi nak pusing. Ha (menggerakkan tangan kanan) jadi kita bagi *mood* [perasaan] diaorang kat situ.

SNY : Ohh yelah

NAN : Setiap segmen tu watak dalam lain- - eh (menggerakkan tangan)

SNY : Macam ‘Mak Neng’ tu untuk segmen apa?

SY : Segmen ni tengok lah kadang--pendengar *call* [menelefon] “ye hai Mak Neng” (membuat gaya menjawab panggilan telefon) jadi kita buat cara ‘Mak Neng’(ketawa besar) layan diaorang macam tu.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Ha pasalnya ada pendengar daripada *Singapore* [Singapura], Australia daripada Indonesia.

NAN : Oh (mengangguk)

SY : Ha ada, diaorang memang itu lah pasal _ _ kita yang kerja *Petronas* [tempat pam minyak dan gas] yang kerja--pam tu kan diaorang dah *boring* [bosan], diaorang nak dengar tu je melalui *Internet*. Ha di situ lah kita rasa tu *uncle* rasa radio tu memang penamat lah. Sebab dah rasa semua serbi (menggerakkan tangan) _ _ semua jalan nya.

NAN : Banyak (mengangguk) *uncle* rasa kan.

SY : Ha suasana--tu sampai ada satu [1] tu yang mak dia tu hantar anak dia pergi sekolah jadi oleh kebanyakkannya kita punya pendengar masa tu pagi, budak- -kecik semua tahu sebab bapak dia pasang (membuat gaya memandu). Ha tu yang –dia

kenal kita, kalau tidak diaorang pun tak tahu (menggeleng kepala sambil ketawa besar).

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Yelah masa bila diaorang nak dengar radio (menggaru belakang telinga) diaorang pun tak minat tapi kerana pagi tu suasana (mengerakkan tangan) tu yang diaorang nak. Tu bila dia tak ada tu dia rasa “alamak, *boring* [bosan] nya” hari tu kalau kata diaorang tukar, (ketawa kecil).

SNY : Ha betul (mengangguk)

NAN : Betul (mengangguk)

SY : Ha tapi kita nak narik diaorang kat situ lah, dia nak asal kita ada tu okay.

SNY : Okey, siapa kawan--penyampai radio yang bersama dengan masa segmen-semen ni?

SY : Masa pagi tu lah Khairil [Khairul Azwan bin Mohd Rashid, bekas penyampai radio Sinar FM] dengan KE [Kak Engku, Y.M Raja Azura binti Tengku Ahmad Tajudin] Raja Azura [Y.M Raja Azura binti Tengku Ahmad Tajudin, penyampai radio Sinar FM]. Petang bila *uncle* tukar petang dengan apa Pia [Nor Shafiza Iskandar Azizan, bekas penyampai radio Sinar FM] Pia selama dua [2] tahun. Lepas tu Adi [Adifashla Juraimi, bekas penyampai radio Sinar FM] ha.

NAN : Uncle fully [sepenuhnya] apa DJ radio dari pagi sampai petang (mengerakkan tangan)?

SY : Tak, kita kerja.

NAN : Ke ___

SY : Tak, ikut empat [4] jam tu je, tak ada itu lah *time* [masa] kita.

SNY : Kalau habis hari tu sampai je situ dah.

SY : Tak ada, dah cukup (menggerakkan tangan ke belakang) aku *time* [masa] nak balik nak rehat.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Pasal empat [4] jam buat kerja.

**SNY : Apa pengalaman yang *uncle* tak boleh lupakan sepanjang menjadi *DJ* radio?
Ada pengalaman yang seram ke apa ke?**

SY : (Menggaru kepala) pengalaman dia apa ya?

NAN : (Ketawa besar)

SNY : Kalau jadi *DJ* radio ni kan ada pengalaman seram ke kerja awal pagi?

SY : Mana, pengalaman (berfikir) *uncle* kahwin dengan ni (sambil menunjuk ke arah isterinya [Samihah binti Syeikh Ali @ Emi]) masa *uncle DJ* radio tapi diaorang ni tak kenal *uncle* ha.

SNY : (Reaksi terkejut) ha diaorang tak kenal *uncle*

NAN : (Reaksi terkejut dan ketawa) diaorang tak kenal *uncle*

SY : Macam korang juga lah pelajar-- dia dulu UiTM [Universiti Teknologi Mara] Shah Alam [Malaysia]

NAN : Ohh ni yang *uncle* ada cerita tu.

SY : Ha, macam orang rumah *uncle* yang *first* [pertama] (ambil menunjuk ke arah rumah sebelah) dia dulu belajar dekat Australia.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Dia balik sini, dia pun tak kenal *uncle* artis (menggerakkan tangan kiri). Sedara dia bagitahu “itu ‘Salih Yacob’ tu. Oh iya ke?” haa.

NAN : Jadi diaorang kenal *uncle* sebagai orang biasa je lah dulu?

SY : Ha macam orang biasa je lah dulu jadi *uncle* tak ada lah menunjuk yang *uncle* punya nombor dua [2] tu (menunjuk ke arah rumah sebelah), album *uncle* yang ‘Pisang Panas’tu dia kecik lagi tau. (Ketawa kecil) ha tapi dia ___ pasal dia ikut bahagian pada skrip, dia buat skrip jadi, *uncle* jumpa dia kat situ lah (meletakkan tangan ke atas perut).

NAN : Jadi *uncle* tak ada lah pengalaman yang *uncle* rasa tak boleh lupa sepanjang menjadi penyampai radio.

SY : Takde (menggeleng)

NAN : Semua biasa je lah

SY : Takde, pasal rutin biasa je (menggerakkan tangan), pukul dua [2] sampai sana *uncle* cakap ha ha apa semua pukul berapa aku balik *byebye* [selamat tinggal] (ambil melambaikan tangan dan ketawa kecil).

NAN : Jadi tak ada gaduh dengan pendengar ke ha?

SY : Tak ada - -alhamdulillah lah *uncle* rasa pendengar merindukan kita.

NAN : Oh (mengangguk sambil ketawa kecil)

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Itu je *uncle* rasa. Tak-ada--apa--benda yang (ketawa kecil) boleh ingat gosip kan ke apa.

SNY : Ha bila _

NAN : (Menunjuk kertas) ni dah

SNY : Kenapa *uncle* berhenti menjadi *DJ* radio?

SY : Bukan *uncle* berhenti sebenarnya

SNY : Ke *contract* [persetujuan] habis?

SY : *Contract* [persetujuan] habis

SNY : Ohh tapi kira lama lah *uncle*

NAN : Lama lah juga ye tahun 2000 _ _ _

SY : Tiga belas [13] tahun lah. Kira *uncle* berhenti tu pun *rating* [penilaian] *uncle* nombor satu [1] lagi.

SNY : Ha (mengangguk)

SY : Masa menyampaikan petang lah (menggerakkan tangan) untuk seluruh radio.
Uncle dapat bonus lagi.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Jadi sempat lah tak ada lah apa kitaorang nak tukar-- (menggerakkan tangan) trend untuk orang baru (meletakkan tangan di tepi sofa) apa semua ___ *byebye* [selamat tinggal] lah. Masa tu *uncle* kira nak dekat enam puluh [60]. Sekarang dah enam puluh [60] tapi dah pencer lah apa lagi. Boleh lah sesekali diaorang panggil tu kita layan lah juga kan kadang tak pergi kita cakap kat telefon je [membuat gaya seperti menjawab telefon]. Haa itu je lah

NAN : Macam mana pendengar--*Sinar FM* [saluran radio Malaysia] bila tahu *uncle* dah tak buatlah segmen ni?

SNY : *Uncle* dah _

SY : Kita *announce* [mengumumkan] dalam *YouTube*, dalam *Instagram* [aplikasi media sosial] *Sinar* [saluran radio Malaysia] diaorang __ masa dia raikan *uncle* berhenti tu kat studio tu maknanya diaorang dah tahu lah (suara perlahan).

NAN : Soalan seterusnya ni mungkin sedikit sensitif lah berkenaan kenangan pahit ha secara keseluruhannya (menggerakkan tangan), apakah kenangan pahit *uncle* sepanjang menjadi seorang artis? Kenangan pahit (menggerakkan tangan)

SY : Pahit (membuat gaya seperti berfikir dan menepuk tepi sofa) dia atas kehidupan sebagai diri manusia lah, *uncle* sakit masa __ (menggaru hidung).

NAN : (Reaksi terkejut) haa *uncle* sakit?

SNY : (Reaksi terkejut) haa *uncle* sakit apa?

SY : Yelah suara *uncle* pun sekarang macam hilang kemudian *uncle* dah tak boleh menyanyi lagi mana ha tu sebab *uncle* ubah kepada menjadi penyampai tu kerja untuk lagu --(ambil menunjukkan tekak) tu semua dah tak boleh dah.

kan, diaorang _ _ *second round* [pusingan kedua] diaorang *offer* [tawar], *uncle* tolak (ambil mengangkat tangan) “tak ada tak ada aku itu pun aku rasa nak maki memikirkan macam mana (membuat gerakan tangan seperti berfikir) aku nak bercakap”.

NAN : Uncle kena fikir idea semua (menggerakkan tangan kanan) tu lah?

SY : Mesti sebab macam tu hari (menggerakkan tangan kanan) yang *uncle* buat macam arwah Nik Aziz [allahyarham Nik Abdul Aziz bin Nik Mat, ahli politik Malaysia] tu spontan, sebab masa tu *partner* [pasangan] *uncle* (menggerakkan tangan kiri) tak sempat keluar sebab dia tengah mekap (buat gaya seperti sedang mekap) ni nak *on air* [ke udara] dah (menggerakkan tangan ke depan), jadi tak boleh *uncle* terpaksa lah bertanya apa benda semua, jadi nasib baik masa tu boleh mengatur ayat tu (menggerakkan tangan).

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : Tak mudah ya jadi uncle

SY : Oh awak, bukan mudah (menggeleng kepala)

NAN : Sebab dia lebih kepada skrip dia sendiri (menggerakkan tangan) kena fikir sendiri (buat gaya berfikir).

SY : Tambah pulak kita sorang--kat situ panas hati lah.

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : (Ketawa kecil)

SY : Kalau macam ha (berfikir) ‘Mr Bean’ [Rowan Atkinson, pelawak British], *character* [watak] dia tu yang dia bawak bukan cakap je. *Character* [watak] dia lawak, tu lain kita nak bercakap tu apa benda.

NAN : Nak bercakap nak fikir gaya, suara lagi (menggerakkan tangan)

SY : Ha bercakap apa *point* [isi] aku nak cakap ni haa, kang orang dengar tak gelak kuat--cakap pulak (ketawa kecil). Ha itu dah kira dah tamat lah tu, kadang berlawak tu paling orang kata senang. Oh tak (menggeleng kepala) susah nak jadikan kita punya, kemudian *partner* [pasangan] kita tu pulak mesti nak adakan kerjasama.

SNY : Ha yelah (mengangguk)

SY : Kalau tidak, tak menjadi (menggeleng kepala) berlawan (menggerakkan tangan kiri). Setakat menyanyi atas pentas, pantang masuk *key* [kunci] ambik *mic* [mikrofon] (membuat gaya menyanyi), tak ada apa kan. Tapi kalau berlawak, sebab *uncle* dah rasa *live* [siaran langsung] seluruh Malaysia tengok kan masa ‘Anugerah Bintang’ *uncle* rasa “Ya Allah hai” tapi dah kita ambik kerja (menunjuk diri sendiri) tu nak buat macam mana (ketawa kecil) ha, kena kejar *time* [masa] pulak tu.

NAN : Kadang apa yang *uncle* dah *prepare* [sediakan]

SY : Ha tu lah

NAN : Pun jadi lain.(menggerakkan tangan)

SY : (Ketawa kecil) tu yang kadang--apa yang kalau keadaan tu berlaku *on the spot* [segera] apa aku nak siap sedia kali ni (menunjuk ke arah mulut sambil menggerakkan tangan), kita tak tahu apa akan berlaku.

NAN : Ya takkan nak terdiam je kat situ.

SY : Betul (ketawa kecil). Jadi banyak perkara banyak benda yang kita rasa ehh ini kena ada satu [1]- - *standby* [siap sedia] ha kurang--nya, kalau menyanyi tak kisah,

nak sambung lagi tu pasal *show one [1] hour* [persembahan satu [1] jam]
(menunjukkan jari satu)

SNY : Sultan apa?

NAN : Sultan apa tu?

SY : Sultan Pahang [Malaysia] masa tu,

NAN : Oh Sultan Pahang [Malaysia]

SY : Jadi masa tu pulak apa pulak nak sambung ni macam mana nak sambung ni (menggerakkan tangan), kita ubah pulak bagi *mood* [perasaan] sedih pulak, jadi kita ambik lagu yang sedih, dia minat lagu ‘P. Ramlee’ [Teuku Zakaria bin Teuku Nyak Puteh, Seniman agung negara] jadi *uncle* menyanyilah masa tu dia teringat arwah, menangis pulak dia (menggerakkan tangan) dah _ _ (membuat reaksi terkejut dan berbisik) “Tuanku menangis, tuanku menangis tu” dah aku nak buat macam mana takkan aku nak *stop* [berhenti]

NAN : (Ketawa kecil)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : “Kau bodoh ke?” Ha kena lah (menggerakkan tangan dan kepala), lepas tu *uncle create* [cipta] tukar *character* [watak] lagi bagi dia ada ketawa balik (menggerakkan tangan secara berpusing). Masa tu *uncle* dijemput dapat lah pingat kata orang.

NAN : Oh (mengangguk kepala)

SNY : Oh (mengangguk kepala)

SY : Dapatlah ‘Anugerah Bintang’ apa ni _ haa.

NAN : Yelah *time* [masa] tu kalau nak melawak pun kena ada tatacara dia jugak.

SY : Haa protokol dia,

SNY : Ha tak boleh nak suka-suka (mengangguk)

SY : Ha takkan kita nak redah protokol dia.

SNY : Betul (mengangguk)

SY : Tapi bila kita cakap benda ni, tu yang *uncle* bawak yang lagu merapu tu (menggerakkan tangan kiri ke bawah) dekat radio sebab benda tu orang boleh *accept* [terima], mula-diaorang *condemn* [mengutuk](membuat gaya marah) jugak orang _orang kata apa lah lagu, “haih aku cakap ni ___ kan *uncle* nak bagi yang tu kan (menunjuk ke arah depan) yang pantun tu kan, nampak haa, cara macam tu je tu (menyapu muka), ingat orang India [kaum di Malaysia] tu. Jadi benda--ni kita nak *create* [cipta] *something* [sesuatu] apa orang lain suka (menggerakkan tangan kiri) yang tak ada pada ni. Yang kita kata, dia kata ala bodoh lah. Tapi yang kita kata bodoh tu lah, yang kita ikut jugak (meletakkan tangan ke paha). Ha benda ni *attitude* [sikap]--lah kita nak kena bukak (menggerakkan tangan seperti membuka), kita nak kena psikologi tu semua ada semua sebab dia bukan bergerak atas itu sebab kita tak ada skrip, radio *uncle* tak ada skrip (menggeleng).

NAN : Ohh ye ke?

SY : Tak ada, mana ada skrip.

NAN : Spontan je lah

SY : Cuma “hai, selamat pagi” itu (menggerakkan tangan kiri), ha itu je lah apa benda tu siapa budak kecik pun boleh cakap.

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : (Ketawa kecil)

SY : Tapi nak meletakkan (menggerakkan tangan) apa--yang kita nak bagi--diaorang nak pendengar seronok, ha disitu lah *uncle* memainkan suara tu (menggerakkan tangan).

SNY : Oh ada *character* [watak] –

SY : Ha *character* [watak] jadi bila macam orang dulu--lah kan dia teringat datuk nenek dia kan bila masih hidup lagi, kalau jumpa ‘Mak Neng’ tu ha rasa teringat kan mak dia. Ha disitu lah (menggerakkan tangan) *uncle* dapat satu [1] tarikan satu [1] *point* [isi] untuk menarik orang ke balik kampung lah (ketawa kecil). Ha disitu.

NAN : Ha okey lah tak ada skrip, maknanya setiap watak tu boleh ada bagi peranan lah.

SY : Ha kita dah *standby* [siap sedia] benda ni, benda ni mesti dah siar, tu radio punya kerja. Bukan kita nak *relax* [santai], bukan kita nak bertelefon, tak ada (menggeleng kepala), itu zaman *uncle* lah. Zaman diaorang dulu, mungkin nak bercakap pasal benda ni kan. Lain, corak dia lain, *uncle* first [pertama] bawak komedi dalam *DJ*, sebelum tu mana ada.

NAN : Ohh, *uncle* bawak komedi dalam *DJ* (mengangguk kepala)

SY: Dengan suara ni, *uncle* bawak komedi dengan segala apa suara aku boleh bawak aku bagi lah (ketawa besar sambil menggerakkan tangan). Itu beza dia, ha kan diaorang nak buat boleh ke, tak boleh lah sebab *uncle* dah buat (ketawa kecil). Ha ni Salih Yacob dah buat macam tu lah. Macam kita buat apa tu sekarang, ala ni ‘P. Ramlee’ [Teuku Zakaria bin Teuku Nyak Puteh, seniman agung negara] dah buat lah. Macam tu lah (ketawa besar). *Trademark* [tanda dagangan] tu dah ada.

NAN : Okey, ha apa cabaran *uncle* dalam bekerjasama dengan artis lain dalam menjayakan sesuatu karya seni?

SY : Dia kerjasama ni kalau dalam bidang lakonan tu, diaorang memegang watak diaorang dan skrip diaorang lah (menggaru telinga) tu je cara dia. Macam kalau *show* [persesembahan] tu diaorang buat cara diaorang, nyanyian diaorang. Kita memang dah hadir kat situ, tu tak ada apa perlu kita nak ni pun.

NAN : Kalau *uncle* jadi pelawak pun *uncle* sendiri jugak lah.

SY : Haa *uncle* sendiri lah kena merapu nya kat situ, mengusiknya kat sana, mengusik kat sini. Tu je.

NAN : Penyampai radio pun *uncle* sendiri jugak kan.

SY : Haa tu sebab diaorang tu, macam Adi [Adifashla Juraimi, bekas penyampai radio Sinar FM] tu dia cuma tukang gelak je, tak boleh nak sampaikan benda spontan tu (menggerakkan tangan kiri) jadi *uncle* tembak je kau gelak (ketawa besar). Dia bagi api lah.

NAN : Okey, ha ada berlaku apa--konflik tak bersama dengan rakan sekerja?

SY : Tak ada tak ada, kita nak bekerja bidang ni kita kena bebas hati kita kena lapang (meletakkan tangan di dada) tak perlu ada musuh tak perlu ada sangka orang ni lebih orang ni kurang, tak ada (menggerakkan tangan sambil menggeleng). Kita kena bawak sesuatu benda yang ikhlas yang pekerjaan ni rezeki.

NAN : Ada orang lain dengki ngan *uncle* ke (menggerakkan tangan)?

SY : Dengki, tak apa kau dengki kat luar, biarlah.

NAN : Tak kisah lah.

SY: Tak kisah lah.

SNY : Yang penting kita tak ada dengki.

SY : ____ itu sebab kita tak perlu sangat nak campur-campur dengan diaorang ni. Ada masa- -kita campur, campur lah. Takde, takpelah.

SNY : Kiranya macam apa rakan sekkerja macam tu je_ _ (menggerakkan tangan).

SY : Habis--waktu kerja, okey *byebye* [selamat tinggal] (sambil melambaikan tangan).

SNY : Tak ada lah macam _ (menggerakkan tangan).

SY : Tak ada, tak ada. Tapi kalau dulu--habis *shooting* [penggambaran] kita akan sama-sama pelakon ke kru ke “Okey, meh kita gi kedai mamak, makan”(membuat gaya mengajak orang). Ha itu dulu ada lah. Sekarang tak ada lah. Sekarang entah, tak sesuai lah (menggaru ketiak) dengan *busy* [sibuk] dia tu lain sikit (sambil melihat telefon).

NAN : Kalau konflik dengan kru-kru produksi?

SY : Tak, tak ada konflik (sambil mencabut wayar cas telefon).

NAN : Biasa je lah diaorang.

SY: Tak ada nak konflik--apa semua tu (sambil menutup suis cas telefon). *Uncle* tak ada fikir tu semua. Kau buat kerja kau, aku buat kerja aku.

NAN : Ada yang kacau-kacau *uncle* ke? Kru-kru ke?

SY : Ada yang mana pasal--benda ni melibatkan agama , pasal poligami ni pasal amalan sebenarnya ibadah. Jadi mana--yang tak setuju dia menentang lah dia kata kononnya kita ni tidak pandai agama apa benda, ni dah ketentuan Allah aku nak cakap macam mana, bukan pandai--nak jadikan benda tu terjadi, jodoh kan. *Uncle* buat, takde masalah.

NAN : Jadi kontroversi tu lebih menaikkan daripada _ _ (menggerakkan tangan)

SY : Menaikkan, memang menaikkan satu [1] surat khabar tu satu [1] hari pun habis *sold out* [habis dijual] (menggerakkan tangan) cerita *uncle*.

NAN : Cerita pasal *uncle* je lah (ketawa)

SY : *Uncle* masa tu muka (membuat gaya menulis), muka depan (batuk sambil menutup mulut). *Uncle* tak takut lah sebab alhamdulillah lah tujuan dia memang nak jatuhkan (menggerakkan tangan kanan ke bawah) sebab masa *uncle* akad nikah tu (membuat gaya bersalam) satu [1] kamera tu *uncle* tahu ini dia tak tulis apa-apa tau (membuat gaya menulis).

NAN : Oh ya

SNY : Kiranya media lah (menggerakkan tangan)?

SY : Media lah, *uncle* kata ni untuk kita-kita je ni (menggerakkan tangan), tapi ini kita tahu lah kamera stesyen macam mana kan tapi tak tulis lah (membuat gaya menulis). Malam tu *uncle* sampai kat hotel daripada masjid tu dah keluar tajuk berita ‘Salih Yacob selamat diijabkabulkan’ (membuat gaya membaca sambil ketawa besar).

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Jadi maknanya, dia tarik kau punya perasaan (menggerakkan tangan seperti menarik).

NAN : Boleh eh macam tu?

SY : (Mengangguk) Boleh.

SNY : Jadi macam mana? Maksudnya berubat lah ke macam?

SY : Tak, kita lawan (mengangkat tangan seperti berlawan). Kita lawan maknanya menggunakan Al-Quran macam tadi lah yang kita belajar. Yang banyak--tu tempat yang kita belajar yang boleh diguna pakai (menggerakkan tangan seperti berpusing) kita bawak atas Syahadah, atas Al-Fatihah tu tapi dengan makna dia, dengan maksud tu sekali (menggerakkan tangan). Kita terangkan pada diri kita ni (ambil menunjukkan diri sendiri) supaya benda-benda dalam diri kita ni yang duduk dalam diri kita ni supaya terpelanting, ha jadi *uncle* pun buat-buat sampai di Mekah pun alhamdulillah orang pun mintak, mintak petunjuk tu jadi *uncle* tunjuk nilah cara dia (menunjuk tangan ke depan), guna kaedah _ ke apa benda.

NAN : Kan *uncle* ada cakap pasal roh, jiwa sebagai seorang artis (menggerakkan tangan).

SY : Yes [Benar]. Eh kita, itu sebab kenapa artis ni, seorang orang seni ni luas kedudukannya contoh ‘Michael Jackson’ [Michael Joseph Jackson, Raja Pop Amerika Syarikat] satu [1] dunia kenal dia (menggerakkan tangan) maknanya roh dia besar walaupun dia tak kira lah jenis apa pun. Tak pun ‘P. Ramlee’lah kata dah dia tak ada pun, masih ada lagi *mood* [perasaan] (menggerakkan tangan) makna roh dia, roh seni lah bukan roh dia, roh seni dia tu, dia je boleh bawak suara dia macam tu, gaya dia macam tu (menggerakkan tangan menyanyi), orang lain bawak. “Ala, orang kata bagi orang lain lah rimas lah” (ketawa besar) ha kan.

NAN : Mengenai kontroversi yang *uncle* hadap tu? Macam mana *uncle handle* [tangani]?

SY: *Uncle handle* [tangani] pasal kita berani kerna benar, kalau *uncle* benar apa *uncle* nak takut. Aku cakap okey lah tak ada satu-satunya yang boleh sebab benda tu tidak, takda merosakkan pun, rezeki makin bertambah jugak (menggerakkan tangan), ada jugak kehidupan kita, kita lalui (menggaru tangan) yang biasa-biasa lah, hidup ni mesti diteruskan. Jadi *uncle* berpegang pada itu lah ha dari segi amalan-amalan yang kamu mampu, kamu buat lah tak payah lah nak susah hal orang (menggeleng kepala) tak-payah--. Jagalah diri kamu masing-masing kerna nak balik pun, besok diri kita nak balik ha jadi mana seni ni, roh, suara mana kau nampak, “boleh nampak?”

SNY : Tak (menggeleng)

SY : Suara tu sentap kenapa sampai boleh sentap (menggerakkan tangan ke atas)

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Jadi ada satu [1] *power* [kuasa], kuasa tapi kuasa itu luar biasa ha kerna dia dah dianugerahkan bakat jadi disitu lah bakat tu berkumpul kat situ untuk dia nyatakan pulak (menggerakkan tangan) diri bakat dia tu. Barulah terkeluar macam ‘Siti Nurhaliza’ [Dato’ Sri Hajjah Siti Nurhaliza binti Tarudin, Penyanyi nombor satu [1] Malaysia] dulu tu dengan bakat, dengan rupa dia jadi dah pakej tu ada (menggerakkan tangan) memang ruang dia luas lah.

NAN : Satu [1] pengetahuan yang baru lah buat kami. Sebab kami tak tahu pun benda ni

SY : Habis dengan kemaafan tu satu [1] kekuatan yang kita tak sangka (menggenggam tangan kanan) walaupun kita tak balas dia tapi Allah balas dia. Pada kita dia takde apa-apa tapi pada Allah “kau belum mintak pada Allah lagi, aku dah maafkan takpe tapi pada Allah kau sendiri mintak.”(batuk) Tu yang *uncle* belajar jadi dengan situ *uncle* pelan-pelan cari diri kehidupan ni cara mana, cara zahir macam ni cara batin macam ni. Kita ada zahir batin (menggerakkan tangan) bukan kita jadi seni tu kita jadi pelakon tu bukan jadi begitu sahaja. Kalau jasad kau, takda roh macam mana kau boleh hidup ke. Nak bercakap, cakap ni pun ada roh kan (menunjuk mulut) mulut ni alat, telinga alat (menunjuk telinga), mata alat (menunjuk mata) tapi disitu kita kena baru boleh bentukkan satu [1] suasana seni yang cantik (menggerakkan tangan).

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : Hm betul (mengangguk)

SY : Jadi, bila dengar tu lembut je, bila dengar tu kata orang ada *something* [sesuatu] yang orang pegang (menggenggam tangan) tapi kita bukan kita--pun tak perlu nak tahu biar orang tu sendiri yang tahu ha macam tu lah.

NAN : Soalan seterusnya, sebagai seorang artis ada tak, apa-apa karya *uncle* yang tak seberapa dapat sambutan dari masyarakat? Tak kisah lah nyanyian ke? __ apa ke?

SY : Tapi yang dapat, yang lepas tu *uncle* rasa dah *complete* [lengkap] tu sebab *uncle* berhenti kat *shoot* [penggambaran] kerana dah *complete* [lengkap] *uncle* pergi ke bidang lain *uncle* pergi macam tu lah (menggerakkan tangan ke arah kiri).

NAN : Kiranya takde apa, kiranya okey je lah?

SY : Tapi anugerah--tu takde lah, *uncle* tak takdelah sampai ke situ (menggeleng).

NAN : Tapi *uncle* ada pencalonan kan?

SY : Calon banyak kali dah, cuma calon-calon nya itu je lah (menggerakkan kepala).

NAN : Okey lah tu jadi calon pun. Okey, secara ringkasnya macam mana *uncle* atasi setiap masalah atau cabaran sebagai seorang artis dalam dunia seni?

SY : Oh secara ringkasnya.

SNY : Secara ringkasnya (ketawa kecil)

NAN : Secara ringkasnya pun nak satu-satu (ketawa kecil)

SY : Sebenarnya dia mesti ada bekalan dalam diri, bekalan dalam diri tu terutamanya adalah agama. Agama ni kita dapat melalui pelajaran daripada sekolah, daripada pergaularan, daripada masyarakat dan sebagainya.

NAN : Okey (mengangguk)

SY : Yang kita belajar kan, ilmu agama tu mesti kuat dalam diri kita (mengenggam kedua belah tangan) yakini bahwa satu-satunya kuasanya hanya Allah yang Berkuasa. Jadi kalau kata rezeki, Allah punya. Jadi *uncle* bergerak terus kerana Allah jadi kita bergerak (bunyi loceng pintu) (batuk) kita bergerak di luar tu Lilahitaala' "aku nak mencari rezeki untuk anak bini aku" itu ibadah kita. Jadi kalau kau nak kacau, kau punya pasal lah

NAN : Hm.

SY : Ha itu sahaja jadi yang tawakkal itu, itu namanya yang tawakkal Lilahitaala' kita tawakkal baru lah kerja kita tu berhasil menjadi, kita tak takutlah, apa kita nak takut kan. *Uncle* sekarang dah tiga [3] tahun pencer, *uncle* tak bergerak duduk dalam rumah sesekali dua [2] ada buat kerja. Alhamdulillah rezeki tak putus.

NAN : Sejak PKP ni lah *uncle* dah *slow* [perlahan].

SY : Memang lah *slow* [perlahan], tapi PKP tu kita paham lah, ada ruang lagi yang kita boleh dapat rasa. Ha (meletakkan tangan ke perut) takdelah sampai mintak--takdelah inshaAllah (menggeleng kepala).

NAN : Cakap pasal PKP ni kan, sejauh mana pandemik memberi kesan kat *uncle* dalam bidang seni?

SY : Sebab bila benda ni berkaitan pada agama sebenarnya

NAN : Agama?

SY : Agama jugak *uncle* pulihkan lima [5] enam [6] orang yang kena COVID. Pernah, pasal *uncle* telefon je (membuat gaya menjawab telefon) cakap amal kita dah banyak bersepehah dah kan iman ko kat mana? Macam mana nak jawab? Iman ni apa ha? Eh takkan iman apa pulak? Percaya pada rukun iman kau tak caya, *check* [periksa] balik?

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Ini sebenarnya, *uncle* alhamdulillah lah anak-anak *uncle* sihir *uncle* __ tu pulihkan balik tidak terbaring dia. Sampai sini-sini sakit (menggosok lutut) pastu dalam sepuluh [10] minit bangun alhamdulillah buat kerja, biasalah tu, habis dah. Sebenarnya ini adalah permainan, pasal kita dah pijak di alam muka bumi dunia, permainan di akhir zaman tapi kita tak lah, tak perlu nak uar-arkan pun, untuk diri kita sudah lah.

NAN : Hm (menangguk)

SY : Iblis tu apa tugas dia? Tugas iblis tu daripada dulu sampai lah kiamat besok inilah kerja dia (menggerakkan tangan) merosakkan--jadi yang kita kata “siapa nak tolong kita? Siapa yang jaga kita? Siapa yang makan minum siapa yang jaga perut kau buat proses? Bukan Allah jaga ke?”

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Dah terang--adanya Allah dan Muhamad [Nabi Muhamad SAW] tu pada kamu (menggerakkan tangan) atas syahadah yang kamu ucap. Kamu lahir bukan dipaksa, kamu mati tidak dipaksa. Kerna kamu melahir dalam perintah.

NAN : Hm (menggangguk)

SY : Lahir tu dalam perintah bukan kau “aku-nak--lahir ke dunia” kemudian mak bapak kita pun tak mintak tak tahu siapa yang lahir (ketawa kecil). Jadi ini yang sebenar-benarnya barulah bila kita duduk dalam satu-satu kehidupan ni kita mulakan Allah, Muhamad [Nabi Muhamad SAW] dulu. Allah yang mulakan dulu (menggerakkan tangan) baru kita ikut, kita tak boleh kita men-mendahului. Kalau mendahului macam-macam lah perangai--yang tak elok menipu, mencuri, macam-macam jadi benda-- tu lah perlu ada pada diri manusia. Kita belajar, usah susah banyak lah (menggerakkan tangan), kau belajar agama kerna apa? Kat sekolah ada belajar agama? Kerna nak lulus kan?

NAN : (Ketawa kecil)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Adakah kerna agama tu? Takde kan? Ha itulah (ketawa besar)

NAN : Yang penting nak lulus lah

ketuhanan bukan lagu dakwah, lagu bukan bunyi lagu dakwah tapi ketuhanan macam apa ah (berfikir) ‘Al Azmi’ eh “ *dunia ini hanya pinjaman, ingatlah sekalian insan*” (menyanyi) kita dengar ayat tu bait lirik dia tu, Allahuakbar kita dah terasa (memegang dada) bukan kerna suara dia (ketawa kecil) suara dia kita “halah, kemek lah suara dia” (ketawa besar) tetapi itu yang kita bekalkan, “jadi besok kalau aku menyanyi, apa yang sesuai tak kira lagu cinta ke lagu apa ke tapi orang sesuai, kita sampaikanlah ha contoh macam Saleem” [A.M Salim Abdul Majeed, penyanyi Malaysia] ‘Suci dalam debu’ mana kesan dia, kita dengar suci dalam debu oh apa pulak debu sucinya? (ketawa kecil) tapi sebenarnya ada kiasan yang sebaliknya ha itu lah seni. Seni ni ada membawak sesuatu benda yang--kita tak--nampak.

SNY : Hmm boleh tak *uncle* ceritakan serba sedikit rutin harian kehidupan *uncle*

SY : Harian kehidupan *uncle* adalah selagi celik mata, hidup tu alhamdulillah lah *uncle* memandang oh aku ada tugas lagi.

NAN : Okey

SY : Tu je. Jadi segala-galanya bangun celik tu corak kehidupan pada hari ini aku dijadikan masih ada lagi mana *uncle* serahkan kepada urusan, kepada diri kepada Al-Quran, kepada keluarga harta benda dan segala isinya (menggerakkan tangan) daripada Mu Ya allah. Itu adalah amalan pertama yang mahu tak mahu kena buat. Hm sebab bukan kita celik tu kita dah rasa takde. Celik tu diam dulu (batuk) mana kita menyerahkan dulu satu-satu ohh aku ada lagi. Okey ada lagi tempuh satu – pastu baru lah kita bergerak kerna dia tadi ha barulah kita mulakan apa kerja kita. Jadi benda tu dah dikawal. Ini kita fikir kita yang nak mengubah, tak boleh pun nya ada je yang terbengkalai (ketawa kecil). Ha jadi caranya itulah macam jiwa *uncle* sekarang lah (menunjuk diri sendiri) macam korang muda lagi, korang masih banyak mencari takpelah. Macam *uncle* -- punya je lah (ketawa kecil). Jadi *uncle* takde mengharapakan apa lagi *show-show* [persembahan], *shooting* [penggambaran] ke, ada orang panggil kita pergilah, kalau *uncle* layak, kalau

perlu, kalau takde uncle duduk ni je lah cari sumber-sumber yang lain untuk rezeki itu ada.

SNY : Apa_

SY : Itu cara *uncle* lah tak sama dengan orang lain (menggeleng) jangan kau samakan artis tu dengan tu.

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Sebab *uncle* melalui kehidupan cara *uncle* sendiri dalam keluarga dalam rumah tangga berbeza jadi ada lah yang *uncle* kena pegang sesuatu.

NAN : Dah

SNY : Jap, okey apa rutin yang selalu *uncle* lakukan pada waktu lapang?

SY : Dengar kata lapang, sebenar-benarnya kalau nak cakap tu susah lah.

SNY : (Ketawa kecil) Ha susah

SY : *Uncle* mengadap itu je lah ataupun bahasa senangnya berzikir lah

SNY : Ha, oh faham (mengangguk)

NAN : Oh faham (mengangguk)

SY : Takkaknak mengadap tu tak faham jugak (ketawa kecil) zikirlah aku duduk diam ha lepastu luaskan syahadah tu (menggerakkan tangan) balik kepada Allah, Muhamad [Nabi Muhamad SAW].

SNY : Okey __,

NAN : Hm

SY : Dia datang rumah *uncle* ni bukan kerna bidang *uncle* tu (menggosok hidung) yang besarnya tapi pegangan kita tu kita kena ingat (mengangguk) cumanya macam korang besok nak berumahtangga, carilah ilmu.

NAN : Hm (mengangguk dan senyum)

SNY : Hm (mengangguk dan senyum)

SY : Betul cari ilmu dulu, untuk diri penyelamat kita tau (menggosok hidung) baru ni kan tengok baru dua [2] bulan kahwin, baru sebulan kahwin *so what is* [jadi apa] apa ibadah engkau buat? Perkahwin itu ibadah, mendirikan masjid tu ha ni yang kita tak ada itu sebab kita pelik kenapa lima belas [15] minit takkan nak, banyak orang yang belajar agama yang ada orang jabatan agama tu “macam mana ha?” macam-mana—bekalan dalam diri kau apa dia yang kau nak, kahwin tu apa nawaitu kau? Ini yang kita takde, perkahwinan tu adalah satu ibadah, jadi bila ibadah ada pelajaran yang kau kena cari (mengangguk kepala) bukan kau tengok rupa jantan, betina nya. Hati (menunjuk hati) yang mana kita layak ataupun tak sesuai, semua ada ilmu, kena cari. Macam mana nak merapatkannya ada, kita main redah je “Oh kau jantan, ini perempuan ha kena baik. Eh dalam tu berserabut segala perkara tikus mondok semua ada”. (ketawa kecil) Ha ni, ini benda penting sebenarnya untuk kata yang *uncle* tinggalkan pesanannya lah pada siapapun tak kisah. Tapi benda tu-itulah kalau kau nak selamat, waima segala penyakit jadi yang pertama jagalah kedudukan kalau kamu berumahtangga itu lah kamu mendapat kunci ke surga, surganya suami kamu. Jadi jagalah, itu lah ibadah kamu dengan Allah. Allah dah kata lima [5] daripada kalau kamu beramal pun kalau tak melayan suami kamu, kalau kamu belum kahwin bapak lah (mengerakkan tangan). Ini yang orang tak pernah fikir (nada marah) apa-apa ni nak balik pada keluarga dia balik. “Kenapa? Hei aku dah serah lah dosa pahala dah suami tanggung” jadi kita menentang agama dah banyak sangat itu je punca dia. Jadi benda-benda ni kita nak cari kehebatan tu bukan(menggeleng) wang ringgit, takde bahagia lah (reaksi marah) kitaorang pernah kaya lah dulu. Kereta sampai empat [4] lima [5] enam [6] biji lah. Betul (mengangguk) tapi Allah nak bagi, Allah nak

amik terpulang. Dulu duk kat atas tu kondo tu (menunjuk ke arah luar) sepuluh ribu [RM10 000] sebulan (ketawa kecil). Tapi kita nak rasa, takpelah rasalah nak dekat sepuluh [10] tahun dah duduk sana ha ni sebab PKP ni dah habis semua bungkus (ketawa kecil).

SNY : Ha (ketawa kecil)

SY: Okey (menggerakkan tangan) kita berhijrah lah (melihat ke atas sambil menggosok hidung) cari lah tapak-tapak yang mudah. Ha ini sebenarnya ingat, sebab *uncle* perlu tegur kau belajar agama tu pasal apa nak lulus. Jangan (menggeleng) belajar agama, bawak lah agama tu terus. Ya, tak rugi pun dapat sijil tapi nak jadi apa, inilah kebahagiaan tu kat situ tau. Tu sebab *uncle* mencari di mana kebahagiaannya contoh kalau kita sakit, kita tak (menggeleng) bahagia tau, tapi bila kita disembuhkan--tau “Alhamdulillah, kita dengan Allah” rasa tu kesan (menggerakkan tangan), ha itu kita nak (mengangguk) jadi itu lah.

NAN : Macam kita tahu sekarang, *uncle* dah kurang penglibatan dalam _ eh dalam bidang seni (menggerakkan tangan) jadi apakah punca pendapatan yang *uncle* dapat perolehi sekarang?

SY : Punca dia ada dipanggil sesekali lah (mengangguk) entah betul--baru-baru ni ada ‘SEPAHTU’ ni lah kan ha dapat jugak *job* [kerja] apa semua alhamdulillah dapat lah untuk sebulan jadi lah (menoleh ke sisi).

NAN : Selain dari bidang seni? (menggerakkan tangan)

SY : Bidang seni ha macam orang rumah (menunjuk ke arah isterinya) dia ada meniaga yang tu lah, itu yang menampung yang dekat--sini ha

NAN : Ada buat bisnes lah ? (menggerakkan tangan)

SY : Tengah- - tu diaorang punya, ni yang *uncle* punya tengah tunggu proses mungkin tahun depan kot.

SNY : Oh

NAN : Oh

SY : Tahun ni, PKP [Perintah Kawalan Pergerakan] ni takde ruang untuk kita boleh nak ni kan, tu kalau keluar yang tu esok (menggaru kepala) kalau kadang *covid* [Coronavirus-19] ni dah okey dah boleh kita bebas baru kita rancak sikit lah boleh perkenal (tersedak) ngan orang-orang di luar sana yang kita boleh berpapak macam mana nak buat apa benda tu.

NAN : Mengenai bisnes tu macam mana tercetus idea?

SY : (Batuk)

NAN : Memang suka-suka ke?

SY : Bukan, ini nak menyambung sebab kita dalam bidang ni dah habis dah nak _ macam mana macam tu jugak kan.

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Macam kena ada jugak *something* [sesuatu] pembaharuan

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Tapi yang layak lah

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Yang sesuai, yang kita boleh bukan lah mesti yang hebat-hebat sangat takdelah tapi bisnes tu kata orang, bolehlah untuk setakat menampung sara hidup (mengangguk).

NAN : Produk apa yang dijual?

SY : Produk yang tu, makanan tu lah yang apa *yang* [sayang] *fishball* [bebola ikan] apa?

SSA : *Meatball* [bebola daging]

SY : Ha *meatball* [bebola daging]

NAN : Oh *meatball* [bebola daging] sahaja ke?

SSA : Macam-macam ada

SY : Macam-macam lah dia ada buat spaghetti apa

SSA : Ha spaghetti

SY : Tengoklah *order* [pesanan]

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : Oh betul lah tengok *order* [pesanan] (ketawa kecil)

SY : Tapi dulu luas jugak (menggerakkan tangan), tapi sekarang PKP tu, kita dah _ kat sini (menggerakkan tangan) je lah.

NAN : Oh

SY : Jadi alhamdulillah lah boleh, rezeki tu Allah punya tak--perlu nak dirisaukan dari kamu hidup dah ada rezeki kalau kamu kaya macam mana pun rezeki, rezeki kamu takde habis lah (menggeleng) muktamad maknanya (ketawa kecil). Ha tu je kan.

NAN : Bisnes tu ada rakan kongsi ke?

SY : Takde

NAN : Takde (menggeleng)

SY : Bukanlah rakan kongsi

NAN : Kongsi je lah.

SY : Ki-kita perlukan modal dia je lah ha (ketawa kecil) tapi dia tak bersama kita lah (menunjuk diri sendiri)

NAN : Sejak bila?

SY : Ha?

NAN : Sejak bila mula-mula_ _ _

SY : Sebenarnya sebelum PKP tu dah memang merancang dah tapi dah PKPD [Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan] tu dengan pertukaran kerajaan semua dah-- (mengerakkan tangan) tak nampak lah lagi.

NAN : Dari sebelum PKP lagi lah

SY : Dari sebelum lagi, kita memang dah *plan* [rancang] macam masa *uncle* nak berhenti radio.

NAN : Ha hm (mengangguk)

SY : Uncle nak buat *something* [sesuatu] yang ialah yang sesuai lah yang--apa dulu uncle minat chalet.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Ingat nak buat chalet kan tapi sekali nasib baik PKPD ni satu chalet tak menjadi (ketawa besar sambil bersandar ke belakang)

NAN : Yelah, tak jalan lah tu sebab PKP

SY : Tak jalan, tak boleh macam kat kampung ada pulak macam adik lah dia buat homestay.

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Tapi dia dah ni dah nak mula balik (menggerakkan tangan) ki-kita, kitaorang anggarkan tahun depan lah, ni tahun 2021 tahun depan 2022. InsyaAllah lah baru kita mulakan.

NAN : Oh, okey.

SNY : Okey, soalan seterusnya setelah sekian lama *uncle* berada dalam industri seni ni, ha *uncle* pernah ada mendapat anugerah pengiktirafan sebagai seorang artis ke? Ada ke?

SY : Anugerah tu tahun lapan puluh lima [85] tak silap, time [masa] uncle sembilan puluh lima [95] tak silap uncle ‘Anugerah Bintang Popular’ lah

SNY : Hm (mengangguk)

SY : ‘Penghibur TV popular’ tapi dia punya anugerah dia rasanya semua dah hancur dah (ketawa besar)

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Sebab kita duk pindah randah kan (menggerakkan tangan) ha itulah semua takde (ketawa kecil)

NAN : Selain daripada tu, ada?

SY : Selain daripada tu_

NAN : Ke dari segi pencalonan sahaja?

SY : Tak tu-itu, *uncle*--dapat.

SNY : Oh yang ah anugerah tu

SY : Ha yang anugerah tu (menggosok hidung) yang lain tu calon, dipercalonkan sahaja ‘DJ Popular’ apa tu semua.

NAN : Satu [1] tu je lah. Okey nak tanya *uncle*, adakah *uncle* pernah memberikan apa-apa sumbangan kepada masyarakat? Melalui industri seni (menggerakkan tangan)?

SY : Suara je lah.

SNY : Oh (ketawa kecil)

NAN : Sumbang suara je

SNY : Oh suara je

SY : Suara--sebab selamat

NAN : Yang penting menghiburkan orang lah

SY : Ha itu je lah, uncle takde modal (ketawa besar)

NAN : Sumbangan uncle dalam industri seni?

SY : Dalam industri seni ha takdelah pasal seni ni pun banyak politik dia.

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Jadi bukan mudah itu sebab kita ibaratnya merempuh ombak-ombak yang besar ha itu je dia punya pencakar -- langit dia tu tapi tak boleh kita nak cerita lah ha tu sebab kita harapkan royalti tu semua dah berkurun dah nak dapatkan tu, takde royalti tapi tak perlulah kita nak sebenarnya benda ni belum stabil lah pada Malaysia, Malaysia ni belum. Kalau kau nak berjaya, pergilah duduk kat China macam Shila Amzah [NurShahila binti Amir Amzah, penyanyi dan penulis lagu Malaysia] tu, macam siapa tu Yuna [Yunalis binti Mat Zara'ai, penyanyi dan penulis lagu Malaysia] ke duduk kat US [United State] ha boleh lah macam P.Ramlee pun dia berjaya dulu pasal dia duduk kat Singapore [Singapura] ha balik Malaysia padam, tak boleh. Jadi benda-benda ni kita punya suasana budaya yang kat Malaysia tak capai tu, banyak. Dulu lagi tak boleh, halal haram tu menyanyi tak boleh (menggeleng), berlakon tak boleh (menggeleng) jadi tak tahu lah ni dah jadi budaya lah, dah jadi fahaman masukkan benda-benda tu kita mintaklah takde apalah biarlah itu diaorang punya bahagian.

NAN : Hm okey. Okey (mengangguk)

SNY : Okey, okey sepanjang *uncle* dalam industri seni ni kan, pernah tak apa-apa impian *uncle* belum tercapai lagi? Kiranya watak lain yang *uncle* nak jadi tapi belum pernah jadi lagi? Macam watak serius ke?

NAN : Macam teringin?

SY : Watak hantu je belum

SNY : Ha, watak hantu (reaksi terkejut)

NAN : Ha *uncle* pernah jadi hantu ke *uncle* nak berlakon dalam cerita hantu?

SY : Iyalah yang belumnya waktu hantu je lah

NAN : Oh *uncle* teringin nak berlakon dalam cerita hantu

SY : Taknak lah, taknak eh tu nak panggil hantu ke?

NAN : (Ketawa besar)

SNY : (Ketawa besar)

SY : Satu [1] lagi macam *uncle* lalui satu pengalaman lah sebab dalam cerita yang kita berlakon tu kadang-kadang badi.

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Badi tu yang dalam kehidupan tu sebab banyakkan--*uncle* menolak pun satu [1] jugak ha jadi benda-benda tu yelah macam kau lakonkan balik dia dah ada doa tau. Penyanyi pun sama macam ada penyanyi kita menaruh harapan _ _ jadi P.Ramlee pun kena ‘Enam Jahanam’ [tajuk filem P.Ramlee] jahanam habis (ketawa kecil).

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Jadi banyak-banyak lah Sudirman ‘Salam Terakhir’ jadi benda--ni kadang-kadang yelah (mengangguk) benda yang elok tapi kadang-kadang ada *something* [sesuatu] kita kena tempuh lah. Hm.

SNY : Okey apa harapan *uncle* dalam industri lakonan hari ni?

SY : Dah tak ada lagi dah, *uncle* tak harap lagi lah sebab *uncle* masih rindukan cerita-cerita lama, *uncle* masih minat cerita-cerita P.Ramlee dulu, kisah-kisah lama dulu. Sekarang *uncle* tengok bukan main banyak episod sampai takde mesej. Kenapa jadi suami dayus? Suami bodoh

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Eh takde agama ke? Jadi *uncle* tengok Ya allah hai lepas tu mak yang jahat

NAN : Hm (mengangguk)

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Mak mentua yang zalim, ini apa imej ini ke maruah orang Melayu [kaum di Malaysia] orang islam. Jadi *uncle* cakap alamat mesej dia kat mana, setakat dapat duit tiap-tiap bulan, tiap-tiap episod dibayar itu je, *come on* [ayuh] tolong lah. Jadi *uncle* tengok takde yang memanfaat jadi filem tu habis tamat tu, habis, ingatan orang dah takde dialog apa dah takde pastu tunggu lah filem baru nak keluar. Itu je. Sebenarnya jadi anak seni sebagai penyampai, penyampai yang paling mudah dalam lakonan, dalam nyanyian dan *character* [watak] tu membayangkan pada orang lain. Kalau dia jahat membayangkan orang akan kena balasan, ha itu.

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Jangan dia jadi jahat, dia jadi penjahat kat luar (ketawa besar) *last* [akhir]--dia pun kena tangkap (ketawa kecil) ha ini kadang-kadang banyak.

SNY : Okey nasihat *uncle* untuk golongan muda yang ingin menceburi dalam bidang seni?

SY : Tu lah dia dalam zaman ini, zaman mereka sebenarnya kita tak boleh campur tangan dah (menggeleng) sebab itu jiwa mereka jiwa yang baru, suasana yang baru, alam yang baru dan irama tu tak sama macam kita dulu (menggeleng). Kita dulu mementingkan sentuhan rohani (menyentuh dada) tapi sekarang takde penilaian cuba buat suka hati dia lah asal orang ni sudah, jadi dia takde penilaian kat situ tau, dulu orang menyanyi tu macam mengaji tau.

NAN : Oh

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Kan Sharifah Aini [Sharifah Aini binti Syed Jaafar, biduanita negara], lagu Sharifah Aini sedap apa macam tu lah tapi orang sekarang dia (ketawa kecil)

NAN : Sekarang tengok pada rupa, pada *followers* [pengikut] kat *IG* [Instagram, aplikasi media sosial]

SY : Ha itu normal lah daripada dulu pun perlukan rupa jugak,

SNY : Oh (mengangguk)

SY : Tetapi rupa tu memberi kesan yang sebaiknya kan, (mengangguk) ha bukan rupa tu sekadar rupa sahaja

SNY : Hm

SY : Tapi sebenarnya, kesan hidup dia macam mana

SNY : Hm

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Kita nak tahu tu, itu yang kita nak jaga jadi pengalaman kita tengok orang lama-lama dulu, P.Ramlee pun *last [akhir] ending* [berakhir] kosong tiada apa pun lah jadi disitu yang kita peringatkan diri kita jadi pada (menyilang kaki) yang baru-baru ni kena belajar jugak lah.

SNY : Hm

NAN : Hm (mengangguk)

SY: Kena belajar hidup kita ni sekarang kena belajar kehidupan dulu kita belajar sekolah, belajar pelajaran untuk bahagian sekolah sahaja sekarang kena belajar hidup. Ini belajar hidup, kau sendiri lah gurunya kau lah sendiri yang akan tahu kalau tidak buat apa ni kan.

SNY : Ha

SY : Orang ni boleh pakai ke, kerja ni okey tak tu semua belajar hidup kita timbang diri kita sendiri takde orang lain (menggeleng) yang boleh timbangkan

NAN : (Mengangguk) Ha kiranya belajar dari pengalaman lah

SY : Ha pengalaman, pengalaman itu penting itu guru kita sebenar-benarnya bila kita ada pengalaman kita lancar lah takde tersekut kan.

SNY : Okey, *last [akhir]*

NAN : Kita-dah--nak habis dah ni

SNY : (Ketawa kecil)

NAN : Ni soalan *random* [rawak] lah, okey apa perasaan *uncle* selama menjalani sesi temu ramah bersama kami?

SY : Eh, biasa lah sebab benda-benda tu

SNY : (Ketawa besar)

NAN : (Ketawa besar sambil menutup mulut menggunakan kertas)

SY : Sebab benda-benda tu cerita *uncle* kan,

SNY : Ha yelah (mengangguk)

SY : *Uncle* dah tahu apa benda yang kau nak tanya memang dah tahu dari hari tu dah pun (ketawa kecil) ha jadi bagi ni biasalah, kadang-kadang orang tu sebab *uncle open* [terbuka] je bila korang ada peluang nak datang, okey *uncle* tengoklah kalau masa keadaan kalau sebelum ni *uncle* kan ikutkan sebelum nak bersantai apa kan tapi rezeki takde (ketawa kecil).

NAN : Ha faham-- (mengangguk)

SY : Ha tak dapat nak buat

SNY : Okey dah

NAN : Okey

SY : Tapi korang--ni pulak macam mana?

NAN : Ha?

SNY : Ha apa? Ha?

SY : Rasa korang pulak bila *interview* [temuduga] *uncle* macam mana pulak?

SNY : Maksudnya?

SY : Ha

NAN : Maksudnya?

SY : Aik, kan korang dah tanya *uncle* apa _

SNY : Ha kitorang (ketawa kecil)

NAN : Oh (ketawa besar)

SNY : _ _ (ketawa besar)

MA : Tak, *uncle* tanya balik

NAN : (Ketawa besar)

SNY : (Ketawa besar) Oh kitorang gembira dapat jumpa *uncle*

SY : Macam *uncle* biasa lah

NAN : Kitorang macam orang biasa ni bangga lah dapat jumpa dengan artis yang menjadi kebanggaan kami dulu

SNY : Artis _ _

SY : Habis korang punya ni siapa artis-artis idola korang?

NAN : Artis idola?

SNY : Artis idola (ketawa kecil)

SY : (Ketawa besar)

SNY : Takdelah *uncle*, semua--biasa je

NAN : Biasa je lah *uncle*

SNY : *Uncle* kan macam ada masalah je (ketawa besar sambil menutup mulut menggunakan kertas)

NAN : (Ketawa besar sambil menutup mulut menggunakan kertas)

SY : Yelah, kita nak tahu jugak kan ha apa _

MA : Dua [2] jam lagi, lek lu

SNY : (Ketawa besar)

SY : (Ketawa besar)

NAN : Dulu-dulu ada lah minat Korea biasalah Korea kan sekarang kan _ _ tapi sekarang dah takde lah

SY : Ha tu-sebab-- budaya otak korang dah bertukar

SNY : (Ketawa besar)

NAN : (Ketawa besar sambil menutup mulut)

SY : Budaya sendiri ada

SNY : Ka-kalau filem melayu (menggerakkan tangan) ha P. Ramlee lah ha kalau saya P. Ramlee lah

SY : Itu tu pun pasal keluarga ikut kot

SNY : Taklah

NAN : Itupun kalau ikut *family* [keluarga] kalau ayah dah bukak memang *auto* [automatik] satu [1] *family* [keluarga] tengok

SNY : Hm (mengangguk)

SY : Tak, itu pengajaran la sebenarnya, itu sebab – *uncle* pun belajar.

SNY : Hm (sambil mengangguk kepala)

SY : Dulu uncle tengok cerita P.Ramlee sebagai satu laluan semasa je, tapi bila tengok balik - - eh, dia ada *something* [sesuatu] yang berkata dalam diri kita tau (sambil menganggam tangan)

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SY : Ha, jadi dia mengajar kita supaya *something* [sesuatu] dia tak tegur *direct* [langsung] (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SNY : Hm (sambil mengangguk)

SY : Tetapi dia memberi kita sedar, contohnya se _ bujang lapok [CIS, Seniman Bujang Lapok, tajuk filem P.Ramlee] ha pendekar , __ Seniman rasa (reaksi keliru)

NAN : Seniman Bujang Lapok [tajuk filem P. Ramlee] (sambil mengangguk)

SY : Eh? Kan dia ditipu oleh wanita.

NAN : Hm -- (sambil mengangguk)

SNY : Hm (sambil mengangguk)

SY : Dan wanita itu, pulak bawa dengan keluarga dia, adik –beradik _

NAN : Ha, haah ada (mengangguk dan menggerakkan tangan)

SNY : Oh haah (mengangguk)

SY : Kalau kita tengok memang, eh tak guna la perempuan ni kan.

NAN : (Ketawa kecil)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Tapi kenapa dia datang ikut perempuan tu sampai kat rumah dia, dan perempuan tu pulak bercerita dengan mak dia, "kalau saya tak buat macam ni, tak kan saya nak gadai maruah saya" situ yang dia kata, dia tak boleh bersangka buruk dengan orang.

NAN : Hm -- (mengangguk)

SY : Itu lah hikmah dia kan?

SNY : Hm (mengangguk)

NAN : Hm (mengangguk)

SY : Ha.

NAN : Ha dia memang cerita tu memberi kesan sampai _ (sambil menggerakkan tangan)

SY : Ha, kalau macam kita sekarang, ai ini perempuan tak boleh pakai apa semua (sambil menggerakkan tangan)

NAN : (Ketawa kecil)

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Nampak tak? Itu - - dia eh _ _ ha jadi benda benda macam ni, yang *queen control* [kawalan ratu] la itu.

SNY : (Ketawa kecil)

SY : Sama _ _ tu, tengok oh ‘Tiga Abdul’? [tajuk filem P. Ramlee]

SNY : Hm -- (sambil mengangguk)

SY : “Jual orang lagi laku dari jual unta” tengok? Macam sekarang ni? (ketawa kecil)
kau jual orang la, baru kau dapat duit.

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SNY : Hm (sambil mengangguk)

SY : Mana kau nak unta? Jadi benda benda macam tu lah baru kita eh? Dia ada _ _
wawasan dia tau (sambil menggerakkan tangan)

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SY : _ _ Oh patutlah, jadi benda benda tu yang kita jadikan, kita tak dapat _ zaman
sekarang kalau, itu sebab kalau uncle pun sebenarnya tawar nak berlakon tu sebab
suasana filem macam, jalan cerita diorang ni la. Takkan nak berumbuk berkasar
semua, itu - - cerita cina dah buat banyak kali dah (ketawa kecil)

SNY : Hm (sambil mengangguk)

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SY : Tapi apa imej kita maruah melayu takde. (sambil menggeleng)

NAN : Maruah - - melayu tu.

SY : Maruah melayu - - tu baru ada berkaitan dengan orang -- Islam [Agama di Malaysia] kerna orang melayu tu Islam [Agama di Malaysia]

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SNY : Hm (sambil mengangguk)

SY : Ha lagi, kita tengok dimana arah kita. Nak selamat, ikut siapa ha (ketawa kecil)

NAN : Hm (mengangguk)

SNY : Ha betul -- (sambil mengangguk)

SY : Jadi benda benda ni, itu lah kene mengkaji, kalau mengaji saya bunyi tapi mengkaji baru dapat isi ha.

SNY : Hm (sambil mengangguk)

NAN : Hm hm (sambil mengangguk)

SY : ha disitu lah kita kene belajar, dalam pengalaman orang, disitu lah sebab tu *uncle* banyak kawan dengan orang -- tua tua artis - - tua, sebab nak tahu pengalaman dia _ _ cedok dia punya tu tapi bukan la kita _ tapi untuk akan datang kita layak pakai kita pakai la.

NAN : Hm (sambil mengangguk)

SNY : Hm (Sambil mengangguk) Okey.

NAN : Okey dah selesai.

SNY : Okey.

SY : Selesai dah ?

SNY : Dah (sambil mengangguk kepala)

NAN : Dah (sambil mengangguk kepala)

SY : Oh (ketawa kecil)

Dengan ini, tamatlah sesi temubual sejarah lisan mengenai bidang nyanyian, pelakon dan penyampai radio serta pelawak bersama Encik Salih bin Yacob. Kami mengucapkan ribuan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama yang diberikan oleh beliau dalam menyempurnakan wawancara ini. Adalah diharapkan dengan hasil temubual ini dapat menyumbang kepada perkembangan ilmu dalam bidang seni hiburan para penyelidik pada masa akan datang. Sekian, terima kasih.